

**Budapesti Gazdasági Főiskola
Kereskedelmi, Vendéglátóipari
és Idegenforgalmi Kar**

Hungarikumok a köztudatban és a turisztikai kínálatban

Konzulens:
Padányi Ágnes
turisztikai szakértő

Készítette:
Horváth Gerda
Turizmus-vendéglátás szak
Idegenforgalom és szálloda
szakirány
Nappali tagozat
2015

IGAZOLÁS

Szakedolgozati konzultációkról

A szakdolgozat címe: HUNGARIKUMOK A KÖZTUDATBAN ÉS A
TURISZTIKAI KICÉLŐTÁRSÁG

(A leadott szakdolgozat címének pontosan meg kell egyeznie az itt megadottal.)

Dátum	Téma	Aláírás
2015. 09.22.	Konceptió egyeztetése	Jacsi Agnes
2015. 09.09.	Szerkesztési feljegyzés / szakdolgozati szerkesztés	Jacsi Agnes
2015. 10.14.	Próbát követő, megbeszélés, elkészült munkák áttekintése	Jacsi Agnes
2015. 11.06.	Külsővel szembeni kommunikáció, beadványok	Jacsi Agnes
2015. 12.09.	Szöveg előtti egyeztetés, véglegesítés	Jacsi Agnes

(Minimum 3 alkalommal kell a konzulenssel egyeztetni. A dátum mellett szerepelnie kell, hogy miről volt szó az adott időpontban.)

Nyilatkozat

Igazolom, hogy HORVÁTH GRÁFA hallgató
(BA képzés TURISZTIKAI/ÜZEMELTETÉSI szak, 1000GENÉRALIUS KÖZVETLEN specializáció;
IV évfolyam; NARPAI tagozat)

a konzultációkon alkalommal megjelent. Valamint igazolom, hogy a szakdolgozat általam látott legutolsó – értelemszerűen nem a végső, a hallgató által leadni kívánt – változata a még javasolt kisebb változtatásokat figyelembe nem véve, kielégíti egy szakdolgozattal szemben támasztott formai és tartalmi követelményeket.

Budapest, 2015.12.09.....

Jacsi Agnes

Belső konzulens aláírása

Hallgatói nyilatkozat a szakdolgozat leadásához

Alulírott.....HORVÁTH GERDA.....

a Budapesti Gazdasági Főiskola Kereskedelmi, Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Kar

TURIZMUS VÉDELÉSI.....szakos.....
IDEGENFORGALMI ^{ÉS SZAKDOLGOZATI} szakirányos WAPPALI tagozatos hallgatója nyilatkozom, hogy
a HUNGARIKUMOK A KOZTUDATBAN ÉS A TURISZTIKA
KIVÁLTÁSBAN

címmel bírálatra és védésre beadott szakdolgozat saját munkám eredménye, amelynek elkészítése során a felhasznált irodalmat a szerzői jogi szabályoknak megfelelően kezeltem (a szükséges lábjegyzet / végjegyzet hivatkozásokat, valamint az ábrák hivatkozását megfelelően helyeztem el).

Budapest, 20.15.....12..... hónap9..... nap

hallgató aláírása

Tartalom

1. Bevezetés	3
2. A hungarikumokról.....	4
2.1. A 2012. évi XXX. törvényről.....	4
2.2. A 2015. évi LXXX. törvény módosításáról	10
2.3.1. A hungarikummá válás lépései	11
2.3. Különbségek a nemzeti értékek és a hungarikumok között (Magyar Nemzeti Érték Piramis)	12
2.4. Hungarikumokkal foglalkozó szervezetek.....	13
2.4.1. Hungarikum Klub	13
2.4.2. Hungarikumok Szövetsége	13
2.4.3. Magyar Nemzeti Értékek és Hungarikumok Szövetsége.....	14
3. Hungarikumok bemutatása kínálat-centrikusan.....	15
3.1. Agrár- és élelmiszergazdaság.....	18
3.2. Egészség és életmód	24
3.3. Épített környezet	25
3.4. Ipari és műszaki megoldások	25
3.5. Kulturális örökség.....	26
3.6. Sport.....	33
3.7. Természeti környezet	33
3.8. Turizmus és vendéglátás	34
4. Hungarikumok megjelenése a kínálatban	36
4.1. Szegedi Hungarikum Fesztivál	36
4.2. Hungarikum Utca.....	37
4.3. Paprika Market - A legnagyobb hungarikum ajándék áruház.....	38
5. Hungarikumok a köztudatban – Mennyire ismerik a magyarok a hungarikumokat?	38
5.1. Primer kutatások	38
5.2. A kérdőív eredményeinek kiértékelése	39
5.3. Mélyinterjú a Budapesti Fesztivál- és Turisztikai Központ (BFTK) -Turisztikai Divíziójával.....	43
5.4. Mélyinterjú- Souvenir Shopok.....	45
6. Összegzés.....	45
7. Melléklet	47

7.1. 2012.évi XXX. törvény.....	47
7.2. Hungarikumok Gyűjteménye.....	60
7.3. Kérdőív- Hungarikumok a köztudatban.....	62
8. Felhasznált irodalom.....	66

1.Bevezetés

Napjainkban számtalanszor halljuk azt a kifejezést, hogy hungarikum, azonban a jelentésével nem minden esetben vagyunk tisztában. A kifejezés hallatán az emberek többsége, olyan téves jelentést csatol hozzá, hogy: minden hungarikum, ami magyar, vagy csak termék lehet hungarikum vagy jelzőként használják a termék sajátosságának megjelölésére. Természetesen ez mind csak tévhit, hiszen a hungarikumnak törvényben foglalt saját meghatározása van.

A hungarikum minősítés összetett fogalom és kiemelkedő szerepet tölt be az országimázsban, különösen a turizmus ágazatban. Ezért a kormány fontosnak tartotta a hungarikumokra vonatkozó törvényi szabályozás kialakítását. Így jött létre a Hungarikumok Gyűjteménye, amely máig 55 értéket minősít hungarikumnak, a termékek mellett a szellemi és természeti kincsek kategóriában is.

Dolgozatomban pontosítom a hungarikum fogalmát, feltárom a különbségeket a hungarikum és nemzeti értékek között és ismertetem a magyar nemzeti érték piramist. A 2012. évi XXX. törvény és ennek módosítása, a 2015. évi LXXX. törvényen keresztül kívánom bemutatni a Hungarikum Bizottságot, feladatköreit, működését és tagjait. Mindezt azért tartom fontosnak, mert sokszor mi magyarok sem vagyunk tisztában értékeink jelentőségével, vonzerejével.

A hungarikummá minősített értékeket a Hungarikum Gyűjtemény listája alapján dolgozom fel: lényegre törő ismertetésük mellett arra helyezem a hangsúlyt, hogy turisztikai kínálati elemként mutassam be őket. Összegyűjtöm a hungarikumokkal kapcsolatos rendezvényeket, eseményeket és kiállításokat. A keresleti oldal bemutatására egy saját kutatást jelentő kérdőívet használok fel, melyben a magyar lakosság hungarikumokkal kapcsolatos, naprakész ismereteit, érdeklődését, motivációját mérem fel.

Témaválasztásom indítéka, hogy mindig is érdeklődtem történelmünk, múltunk, hagyományaink, szokásaink iránt. Szeretem a magyar kultúrát, zenét, költészetet, művészetet, fontosnak tartom a nemzeti identitást. Büszke vagyok a magyar szellemi, természeti és nemzeti értékekre, a magyarok sikereire a világban.

Dolgozatommal és kutatásommal ahhoz szeretnék hozzájárulni, hogy minél többen ismerjék meg nemzeti értékeinket és szélesebb körben sikerüljön érdeklődést kelteni a hungarikumok iránt.

2. A hungarikumokról

A hungarikum meghatározása:

A hungarikumok olyan jellegzetes, csak Magyarországra jellemző dolgok, amiről a magyarok ismertek a világban, az országimázs kialakulásában meghatározó szerepet töltenek be. A hungarikumok közé olyan dolgok tartozhatnak, mint például magyar nemzetiségű tudósok eredményei/ szabadalmi, magyar művészalkotások, magyar termékek, az országban őshonos vagy nemesített állat- és növényfajok, kulturális, tradicionális értékek, népi emlékek és a csak Magyarországra jellemző természeti értékek.

A hungarikum nem csak magyar jellegzetesség, abban az értelemben véve, hogy más nemzetek is gyűjtik az önigazolást jelentő sajátosságokat. Ennek megfelelően beszélhetünk: anglikumok, italikumok, germanikumok.

Magyarországon a hungarikumokat 2012-ig hivatalosan nem gyűjtötték és nem volt egy egységes lista, szabályozás arra, hogy mi lehet hungarikum. Ezért a hungarikumok két féleképpen is értelmezhetőek. Az egyik, hogy a külföldiek mit gondolnak magyarnak, mire asszociálnak a magyar szó hallatán, valamint hogy a magyarok mit gondolnak sajátjuknak, mi az, ami igazán a magyarságot jellemzi (eredmények, jelenségek, termékek). A másik megközelítés pedig, hogy világszerte közismert „hungarikumokkal” azonosítják a magyarokat, ilyenek például a „Tschikosch, Gulasch vagy a Tschardasch”. Azonban hungarikumok összegyűjtése és ismerete nem csak azért fontos, hogy a külföldiek által kialakult képet javítsák, hanem, hogy a nemzeti azonosságtudatot erősítsék.

A hungarikumok hivatalos kijelölésére is születtek 2012 előtt lépések, melyek átmeneti nemzeti oltalmat biztosítottak tizenegy élelmiszerterméknek. A Hagyományok- Ízek- Régiók program megszervezésében 309 termék került be Magyarország hagyományos és tájjellegű mezőgazdasági termékei közé, valamint megalakult a Hungaricum Klub is. (Tózsá I.,Zátori A. 2013)

2.1. A 2012. évi XXX. törvényről

A 2012-ben elfogadott törvény alulról felfelé építkező rendszert vezetett be, ami a nemzeti értékek felkutatásával (országban belül, országhatáron kívül), számbavételével alkotja meg a Nemzeti Értéktárat, melynek a csúcán a hungarikumok szerepelnek, amelyek az egyedi, különleges, magyarságra leginkább

jellemző szellemi és tárgyi produktumok vagy adottságok lehetnek. A szabályozásban fontos feladat a nemzeti értékek és hungarikumok azonosítása és a számukra biztosított oltalom és védjeggyel történő megjelölés. A védjegy a mezőgazdasági, gasztronómiai és népművészeti termékek kiemelt védelmét, a piaci értékesítését és megbecsültségét kívánja emelni.

Az Országgyűlés megállapította, hogy a magyar nemzeti értékeket és azon belül a hungarikumokat védeni és őrizni kell, hiszen egyedülálló értékeknek számítanak. A nemzeti összetartozás és az egységes nemzeti tudat érdekében össze kell gyűjteni a magyarságra jellemző értékeket és mindezt egy átlátható rendszerben dokumentálni kell. Az értékeket fenntartani és védelmezni kell, hogy az új nemzedékek számára is megmaradjanak a régmúlt emlékei, értékei. A nemzeti értékeknek kulturális, gazdasági és országimázs segítő szerepei vannak. A magyarság múltjának, jelenének és jövőjének meghatározó elemei a nemzeti értékek. Az Országgyűlés mindezek érdekében alkotta meg a Hungarikum Törvényt. (2012. évi XXX. törvény a magyar nemzeti értékekről és hungarikumokról)

A törvény első részében az általános rendelkezések bevezetőjeként szerepelnek az értelmező rendelkezések. Többek között ebben a részben határozzák meg a különböző értéktárak (Magyar Értéktár, Ágazati Értéktár, Megyei Értéktár, Tájegységi Értéktár, Települési Értéktár, Külhoni Értéktára) fogalmát. A Hungarikum fogalmát és a Hungarikumok Gyűjteményét is ebben a részben ismertetik.

Hungarikum: „gyűjtőfogalom, amely egységes osztályozási, besorolási és nyilvántartási rendszerben olyan megkülönböztetésre, kiemelésre méltó értéket jelöl, amely a magyarságra jellemző tulajdonságával, egyediségével, különlegességével és minőségével a magyarság csúcsteljesítménye”. (2012. évi XXX. törvény a magyar nemzeti értékekről és hungarikumokról 1. §/ b)

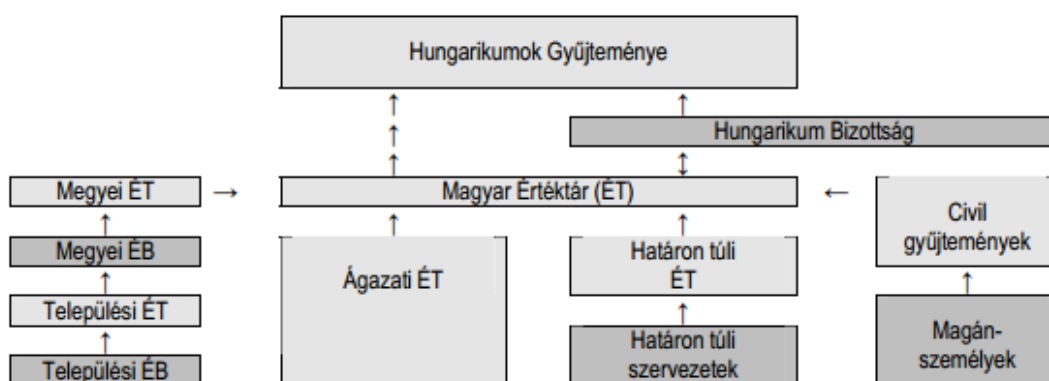
Hungarikumok Gyűjteménye: „a kiemelkedő nemzeti értékek köréből a Hungarikum Bizottság (a továbbiakban: HB) által hungarikummá nyilvánított nemzeti értékek gyűjteménye” (2012. évi XXX. törvény a magyar nemzeti értékekről és hungarikumokról 1. §/ c)

Ezeket a fogalmakat azért szükséges bevezetni, hogy a későbbi rendelkezéseket megalapozzák.

A törvény II. része a nemzeti értékek azonosításáról és rendszerezéséről szól. A nemzeti értékek rendszerezése összetett folyamatokon keresztül történik. A rendszerezésben különböző hatáskörrel rendelkező szervezetek vesznek részt. A következő ábra jól szemlélteti a folyamat menetét. (2012. évi XXX. törvény a magyar nemzeti értékekről és hungarikumokról)

1. ábra: A magyar nemzeti értékek azonosításának és rendszerezésének folyamatábrája

*A magyar nemzeti értékek azonosításának és rendszerezésének folyamatábrája
(ÉB = Értéktár Bizottság; ÉT = Értéktár)*



Forrás: Tózsai I., Zátonyi A. (2013)

A törvény III. részében a hungarikumokkal kapcsolatos szabályozást vezetik be.

A hungarikumok kiválasztása:

A Magyar Értéktárban nyilvántartott nemzeti értékekből kerülnek ki a hungarikumok, erre javaslatot tehetnek: a Hungarikum Bizottság tagjai (későbbiekben: HB), a Települési Értéktár Bizottságok vagy azok feladatait ellátó, a törvény által meghatározott szervezetek és szervezeti egységek. A településfejlesztésben külső tevékenykedő területfejlesztési, vidékfejlesztési, a Magyar Értéktár Bizottság vagy azok feladatait ellátó e törvény által meghatározott (intézmények, szervezetek), hatáskörrel rendelkező miniszterek, egyházak, közttestületek, társadalmi szervezetek és közösségek, határon túli magyar nemzeti közösségek és végül olyan magánszemélyek vagy vállalkozások, akiknek termékei/értékei a Magyar Értéktárban szerepelnek.

Külön elbírálás nélkül a hungarikumok közé kerülnek a már oltalom alatt álló értékek. Ezeknek az értékeknek minősülő hungarikumokat a HB közzéteszi. (2012. évi XXX. törvény a magyar nemzeti értékekről és hungarikumokról 12. §)

A hungarikumok listáját, adatait a Hungarikumok Gyűjteményébe kell rögzíteni. A gyűjteményben szerepelnie kell a hungarikum: megnevezésének, fellelhetőségének, rövid lényegre törő bemutatásának, különös- egyedi jellemzőinek (mely kiemeli a nemzeti értékek köréből), esetleg más területen megjelenő változatának és ennek fellelhető bibliográfiai jegyzékének. (2012. évi XXX. törvény a magyar nemzeti értékekről és hungarikumokról 13. §)

Hungarikum Bizottság (HB):

A HB tagjainak kiválasztásakor törekedni kell arra, hogy annak összetétele úgy alakuljon, hogy a lehető legmagasabb szakmai színvonal, széles körű tapasztalat, valamint a nemzeti értékek által érintett legtöbb tudományterület képviseltetve legyen. A HB-nak 16 állandó tagja van, akiket a következők delegálnak (egyet-egy): a nemzeti politikáért felelős miniszter, a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalának elnöke, az igazságügyért felelős miniszter, a helyi önkormányzatért felelős miniszter, a kultúráért és az oktatásért felelős miniszter együttesen, az agrárpolitikáért felelős miniszter és a természetvédelemért felelős miniszter együttesen, a turizmusért felelős miniszter, a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős miniszter, a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) elnöke, a Magyar Művészeti Akadémia (MMA) elnöke és az Országgyűlés. A határon túli magyar közösségek 3 tagot delegálhatnak, de amennyiben ők nem tartanak igényt rá helyettük az Országgyűlés jogosult ennek kiválasztására. A tagokat az őt delegáló személy vagy szervezet bármikor indoklás nélkül visszahívhatja és helyére új tagot állíthat. A HB tagjai csak olyanok lehetnek, akiknek szellemi vagy termelőtevékenységével létrehozott produktuma nem minősül nemzeti értéknek és nem végez kereskedelmi célú forgalmazást. A HB elnökét az agrár-vidékfejlesztésért felelős mindenkori miniszter jelöli ki.

Hungarikum Bizottság tagjai:

- Dr. Fazekas Sándor, elnök
Delegáló: Földművelésügyi Minisztérium
- Purityiné Szabó Judit, tag
Delegáló: nemzetpolitikáért felelős miniszter
- Dr. Ficsor Mihály, tag
Delegáló: a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalának elnöke

- Csampa Zsolt, tag
Delegáló: a helyi önkormányzatokért felelős miniszter
- Halász János, tag
Delegáló: a kultúráért és az oktatásért felelős miniszter
- Paládi-Kovács Attila, tag
Delegáló: a Magyar Tudományos Akadémia elnöke
- Zelnik József, tag
Delegáló: a Magyar Művészeti Akadémia elnöke
- Lezsák Sándor, tag
Delegáló: Országgyűlés
- dr. Berke Barna, tag
Delegáló: az igazságügyért felelős miniszter
- V. Németh Zsolt, tag
Delegáló: az agrárpolitikáért felelős és a természetvédelemért felelős miniszter
- Ruzinkó Ádám, tag
Delegáló: az európai uniós források felhasználásáért és a kulturális örökség védelméért felelős miniszter
- Dr. Fekete Dalma Mária, tag
Delegáló: a nemzetpolitikáért felelős miniszter
- Horváth Viktória, tag
Delegáló: a külgazdasági ügyekért és a külpolitikáért felelős miniszter
- dr. Solymár Károly Balázs, tag
Delegáló: az informatikáért felelős miniszter
- Kun Szabó István, tag
Delegáló: a honvédelemért felelős miniszter
- Zatykó Gyula, tag
Delegáló: a MÁÉRT-en részt vevő külhoni szervezet
- Gondi Martina, tag
Delegáló: a MÁÉRT-en részt vevő külhoni szervezet
- Tokai István, tag
Delegáló: a MÁÉRT-en részt vevő külhoni szervezet
- Magyar Zoltán, tag
Delegáló: Országgyűlés

- Varga Szimeon, tag
Delegáló: Országgyűlés
- Simicskó István, tag
Delegáló: Országgyűlés

A HB titkársági feladatait az agrárpolitikáért felelős miniszter által vezetett minisztérium látja el, ennek titkárát határozatlan időre a miniszter jelöli ki. A Bizottság üléseit/gyűléseit a HB elnöke szükség szerint, de legalább félévente egyszer összehívja, továbbá a tagok kétharmada írásban kérvényezheti a gyűlés összehívását.

A HB munkáját ágazati, szakmai bizottságok segítik. Ezek bizottságok munkájának segítésébe a következő szervezetek vesznek részt: az adott szakterületen működő államigazgatási szervek, hatóságok, tudományos testületek, oktatási intézmények, gazdasági és szakmai kamarák és ezek szakmai szervezetek képviselői. A különböző bizottságok létrehozására és tagjai delegálására javaslatot tehetnek a HB elnöke részére az érintett szervezetek és a megfelelő hatáskörrel rendelkező miniszterek. A HB és ágazati szakbizottságok működésének rendjét alapszabály határozza meg, melyet a HB elnöke hagy jóvá.

A Hungarikum Bizottság tevékenységei:

A HB, a nemzeti és kiemelkedő értékek megóvása, fenntarthatóságuk biztosítása, széleskörű megismertetése és hasznosítása érdekében állítja össze a Magyar Értéktárat. Abban az esetben, ha valamely megyében nem jöttek létre megyei bizottságok vagy ezzel egyenértékű megbízott bizottságok, akkor azok feladatát is ellátja.

Évente tájékoztatást ad az Országgyűlésnek a nemzeti értékek azonosításáról és annak rendszerezéséről és a HB működéséről is beszámol. Nyilvántartást vezet, hogy mely településeken és megyékben kerülnek végrehajtásra az értékekkel kapcsolatos feladatok. Magyar és angol nyelvű internetes oldalt működtet. A Magyar Értéktárat bemutatja, valamint gondoskodik róla, hogy a Magyar Értéktár az ország márka stratégiájának szerves része legyen. Törvény alapján kiválasztja, hogy mely kiemelkedő érték válik hungarikummá, indokolt esetben pedig dönt a visszaminősítéséről. Összeállítja a Hungarikumok Gyűjteményét és évente megjelenteti a Magyar Közlöny mellékletében. Véleményezi a hungarikumokkal

kapcsolatos jogszabályok tervezetét. A HB a Kormány felé javaslatot tesz a hungarikumok fenntarthatóságáról és hasznosíthatóságáról. Pályázatokat ír ki a hungarikumok megőrzése, fenntarthatósága, fejlesztése és védelme érdekében. Konferencia sorozatot szervez évente, melybe az egyes ágazatokat és célterületeket is bevonja. Határon túli hungarikumok tekintetében kapcsolatot tart az érintett külföldi állam szerveivel. (2012. évi XXX. törvény 14-17§)

A törvény IV. részében a záró rendelkezések találhatóak. Ebben a részben felhatalmazást kap a mindenkori Kormány, hogy rendeletben állapítsa meg a nemzeti értékek szakterületenkénti kategóriáit, a nemzeti értékekkel és a hungarikumokkal kapcsolatos nyilvántartandó adatok köreit. Meghatározza a Települési, Tájegységi és Értéktárak létrehozását és gondozását, valamint a Települési és Megyei Értéktárak Bizottságait, a Külhoni Bizottságok felállítását és ennek szabályozását. Az Ágazati Értéktárba sorolható nemzeti értékek meghatározásának alapját állapítja meg. A nemzeti értékke vagy hungarikummá minősítésre irányuló kérelmek formai és tartalmi követelményeit szabályba foglalja. (2012. évi XXX. törvény a magyar nemzeti értékekről és hungarikumokról 19-21. §)

A törvény tehát egy fajta keretet ad a nemzeti értékek és hungarikumok szabályozásra. Ennek köszönhetően megvalósulnak a magyar nemzeti értékek és hungarikumok körének meghatározásai, felkutatásai, dokumentálásai, rendszerezései, népszerűsítései, a jelenlegi és jövőbeli nemzedékekkel történő megismertetései és ápolásai.

2.2. A 2015. évi LXXX. törvény módosításáról

A 2012. évi Hungarikum törvény módosítása hosszú előkészítő folyamatot igényelt. A változtatások a közel három éves tapasztalatokra és újabb elképzelésekre épülnek. Mindezek figyelembe vételével készült el a törvénymódosítás, mely 2015. július 3-án lépett hatályba.

A technikai és értelmezésbeli pontosítások mellett a külhoni értékgyűjtés új alapokra helyezése és annak a belföldi gyakorlatnak való megfeleltetése bevezetésre került. Ennek fő célja, hogy az országhatáron kívül is ugyanolyan lendülettel folyjon a nemzeti értékgyűjtés, mint az országban. A módosítás ehhez kíván több ösztönzést és lehetőséget nyújtani.

A módosítás kitér a „hungarikum” kifejezés visszaélészerű használatának tiltására is. Az a termék, adottság, érték, ami kiérdemelte a hungarikum megjelölést az a magyarság csúcsteljesítménye, ezért fontos, hogy az arra nem méltó dolgok ne használják a megjelölést. Elsősorban ennek a határozatnak minőségbiztosítási célja van.

A hungarikum törvény módosításának köszönhetően összhangba került a Magyar Értéktárba és a Hungarikumok Gyűjteményébe indítványozó személyek és szervezetek köre. Javaslatot most már Hungarikum Bizottsági tag, különböző helyi szintű értéktár bizottságok tagjai, Ágazati Értéktárat működtető miniszterek tehetnek, illetve az a személy vagy szervezet, aki az eredeti javaslatot tette. (2015. évi LXXX. törvény a magyar nemzeti értékekről és hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény módosításáról)

2.3.1. A hungarikummá válás lépései

A nemzeti értéknek, hogy hungarikummá váljon több lépésen kell keresztül mennie. A törvény is jól mutatja, hogy a rendszer alulról felfelé építkezik. Az első lépés, hogy a Települési vagy ahol nincsen, ott Tájegységi Értéktár rendszerébe való felvételre javaslatot tegyen valaki. Mindehhez megfelelő formanyomtatványt kell kitölteni, melynek része az indoklás, hogy miért tartják kiemelkedő értéknek, miben más, miben tér el a többi értéktől. Ezután a második lépés az, hogy az Értéktár Bizottság dönt arról, hogy az értéket felveszik-e a listára. Ha felveszik a listára, akkor elküldik a Megyei Értéktárnak, ahol szintén nyilvántartásba veszik. A Megyei Értéktár ügyel arra, hogy egy érték csak egyszer szerepeljen, ha ezt ellenőrizték és nincsen még ilyen érték, akkor elküldik a HB- nak, akik felveszik a Magyar Értéktárba. A határon túli adatgyűjtés is ugyanezen módon történik, tehát elküldik a HB-nak, mellyel a Magyar Állandó Értekezlet (MÁÉRT), vagy a korábban is ezzel a feladatkörrel bíró szervezetek foglalkoznak. Ha az értékek felkerültek a Magyar Nemzeti Értéktárba, akkor javaslatot tehetnek az arra alkalmas személyek vagy testületek, hogy az értéket hungarikummá nyilvánítsák. Erről pedig a 16 fős Hungarikum Bizottság hoz döntést, ha megszerzi a tagok szavazatának 2/3-át, akkor felkerül a Hungarikumok Listájára.

2.3. Különbségek a nemzeti értékek és a hungarikumok között (Magyar Nemzeti Érték Piramis)

A nemzeti értékek azonosítása, rendszerezése egy többszörösen összetett felfelé futó rendszerben történik, a Magyar Nemzeti Érték Piramisban. Ahhoz, hogy a hungarikum szónak megkülönböztető jelentése legyen, fontos, hogy a fogalom ne üresedjen meg, ezért szükséges egy tágabb kör, ami a nemzeti értékek köre.

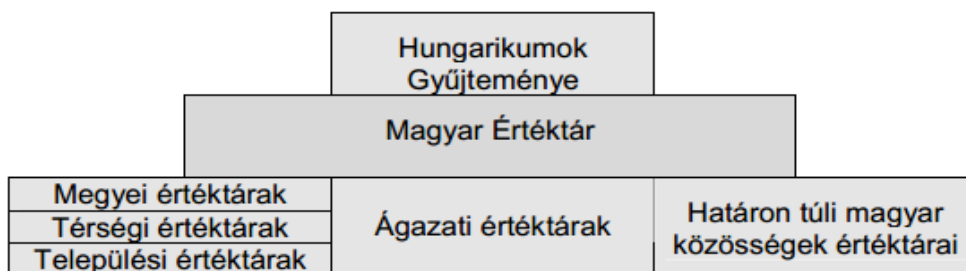
nemzeti érték: a magyarság és a magyarországi államalkotó nemzetiségek tevékenységéhez, termelési kultúrájához, tudásához, hagyományaihoz, a magyar tájhoz és élővilághoz kapcsolódó, nemzetünk történelme, valamint a közelmúlt során felhalmozott és megőrzött minden szellemi és anyagi, természeti, közösségi érték vagy termék, illetve a tájhoz és élővilághoz kapcsolódó materiális vagy immateriális javakat magába foglaló tájérték, amely tanúskodik egy emberi közösség és az adott terület történelmi kapcsolatáról. (2012. évi XXX. törvény a magyar nemzeti értékekről és hungarikumokról 1. §/ j)

hungarikum: gyűjtőfogalom, amely egységes osztályozási, besorolási és nyilvántartási rendszerben olyan megkülönböztetésre, kiemelésre méltó értéket jelöl, amely a magyarságra jellemző tulajdonságával, egyediségével, különlegességével és minőségével a magyarság csúcsteljesítménye; (2012. évi XXX. törvény a magyar nemzeti értékekről és hungarikumokról 1. §/ g)

A két fogalom meghatározása nagyon hasonló, de mégis megkülönböztethető. A nemzeti értékek egy tágabb kört határoznak meg, tehát nem csak a csúcsteljesítményeket foglalják magukba, hanem mindazon dolgokat, amik a magyarságra jellemzők. Tehát a következő következtetés vonható le: Minden hungarikum nemzeti érték, de nem minden nemzeti érték hungarikum. A következő ábra bemutatja a nemzeti piramis felfele építkező rendszerét és elemeit.

2. ábra Magyar Nemzeti Értékek Piramisa

Magyar Nemzeti Értékek Piramisa



2.4. Hungarikumokkal foglalkozó szervezetek

Számos szervezet jött létre, melyek valamilyen módon kötődnek a nemzeti értékekhez és a hungarikumokhoz. Ezek közé sorolható a Hungarikum Bizottság, ami az előző fejezetben már bemutatásra került. A szervezetek, melyek ebben a fejezetben kerülnek bemutatásra azzal a céllal jöttek létre, hogy a Hungarikum Bizottság munkáját, működését segítsék.

2.4.1. Hungarikum Klub

A Hungarikum Klub 2013. június 18-án alakult meg. A szervezet a Hungarikum Bizottság állandó 16 tagjából és a már hungarikummá nyilvánított értékek képviselőiből áll. A Klub kiemelt célja, hogy a tagok közvetlen formában tudjanak egyeztetni az őket foglalkoztató aktuális, illetve a védett értékek jogvédelmét érintő kérdésekben. Fontosnak tartják a hungarikumokkal kapcsolatos kommunikáció erősítését, hogy minél több emberhez jusson el a nemzeti értékek megóvásának és megőrzésének fontossága. Kiemelt figyelmet szentelnek az internet nyújtotta lehetőségnek (közösségi média, honlap). A kommunikáció erősítése mellett a tagok szintén fontosnak tartják a jogvédelmi kérdéseket is. (Turizmus Trend 2013 9. szám 9.p.)

2.4.2. Hungarikumok Szövetsége

A Hungarikum Szövetség (továbbiakban: HUSZ) még a 2012. évi XXX. törvény születése előtt 2011 májusában alakult meg. A szövetség elnöke Birinyi József, aki a törvény parlamenti előkészítésével foglalkozó szakértői csoport vezetője volt. A tagok közé a témában jártas szakértők és vállalkozások kerültek. A szövetség alapító tagjai: a Budapesti Operettszínház, a Béres Gyógyszertár Zrt., a Herendi Porcelánmanufaktúra, a Herz Szalámi Gyár Zrt., a Magyar Kodály Társaság, a Mathiászi Örökség, a Neumann János Társaság, A PICK Szeged Zrt., a Pető Intézet, a Puskás Örökség, Tokaji bor márkaképviselője, a Törley Pezsgőpincészet, a Zsolnay Porcelánmanufaktúra, a Zwack Unicum Nyrt. és a Parlament Hungarikum Munkacsoportja. Később csatlakozott a szövetséghez: Papp László életművének örököse és a Magyar Huszár és Katonai Hagyományörző Szövetség.

A HUSZ megalakulásának fő célja a kiemelt magyar értékek ágazattól függetlenül történő összefogása volt, valamint a még készülöben lévő törvény megalkotásának segítése volt. Különböző javaslatokat küldtek a kormánynak:

Széleskörű tapasztalat szükséges ahhoz, hogy az értékekről dönteni tudjanak, ezért külön bizottság létrehozását javasolták (ez lett a HB), valamint a bírálókat több szinten menjen keresztül. Javasolták, hogy csak olyan érték legyen hungarikum, mely a XXI. században is megállja a helyét, a passzív örökségek pedig csak nemzeti értékek legyenek. A szövetség a Hungarikum Bizottság segítőjévé vált. (Hungarikum Szövetség- Célok 2015)

2.4.3. Magyar Nemzeti Értékek és Hungarikumok Szövetsége

A szövetség célja, hogy a magyar nemzeti értékeket és a hungarikumokat a magyarságtudat erősítése érdekében felkutassák, dokumentálják és népszerűsítsék. A szövetség fő feladatai: segítségnyújtás a Települési, Tájegységi, Megyei és Ágazati Értéktáraknak az értékek feltárásában, együttműködés különböző szervezetekkel a közös célok megvalósításában, képzések és átképzések szervezése a tagok számára, PR-kommunikáció bel- és külföldön, szakemberek bevonásával. A szervezet alapelve, hogy a termelés és a munkahelyteremtés vonatkozásában is szerepet vállaljon.

A magyar termékek, különösen a kis és középvállalkozások termékei a tömegtermékek között nem, de a prémium kategóriában versenyképesek tudnak lenni. A fejlesztéspolitika részeként a munkahelyteremtést tekinti kiemelt célnak. A magyar termék, mint „márka” pozicionálása a keresleti - kínálati piacon. A márkapozicionálás, egyben országimázs építés. A szövetség tevékenysége a fejlesztéspolitikába épülő önálló tevékenység. (MNHSZ - Magunkról 2015)

3. Hungarikumok bemutatása kínálat-centrikusan



Forrás: Hungarikum Pályázat 2015

A 114/2013 (IV.16.) Korm. rendelet 1. § szerint a nemzeti értékek adatait a Települési, Tájegységi és Megyei Értéktárakban, az Ágazati Értéktárban, a Külhoni Értéktárban, a Magyar Értéktárban, valamint a Hungarikumok Gyűjteményében szakterületenkénti kategóriák szerint kell azonosítani és rendszerezni.

Agrár- és élelmiszergazdaság: az agrárium szellemi termékei és tárgyi javai – beleértve az erdészet, halászat, vadászat és állategészségügy területét –, különösen a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek, a borászat, továbbá az állat- és növényfajták

Egészség és életmód: a tudományos és népi megelőzés és gyógyászat, természetgyógyászat szellemi termékei és tárgyi javai, különösen a gyógyszerek, gyógynövények, gyógyhatású készítmények, gyógyvíz- és fürdőkultúra

Épített környezet: a környezet tudatos építési munka eredményeként létrehozott, illetve elhatárolt épített (mesterséges) része, amely elsődlegesen az egyéni és közösségi lét feltételeinek megteremtését szolgálja; valamint az embert körülvevő környezet fenntartásához kapcsolódó szellemi termékek;

Ipari és műszaki megoldások: az ipari termelés – beleértve a kézműipart, kézművességet is – szellemi termékei és tárgyi javai, különösen az egyes technológiák, technikák, berendezés-, gép- és műszergyártás, műszaki eszközökkel végzett személy- és áruszállítás;

Kulturális örökség: a kulturális örökség szellemi és tárgyi javai, különösen az irodalom, a tudomány, a népművészet és népi kézművesség, néprajz, filmművészet, iparművészet, képzőművészet, táncművészet és zeneművészet; továbbá a védett ingatlan értékei, különösen a nemzeti vagyon körébe tartozó, kiemelkedő értékű

műemlékek és régészeti lelőhelyek, nemzeti és történelmi emlékhelyek, világörökségi helyszínek;

Sport: a fizikai erőnlét és a szellemi teljesítőképesség megtartását, fejlesztését szolgáló, a szabadidő eltöltéseként kötetlenül vagy szervezett formában, illetve versenyszerűen végzett testedzés vagy szellemi sportágban kifejtett tevékenység, különösen a sportolói életművek és csúcsteljesítmények;

Természeti környezet: az ember természetes környezetének tárgyi javai, különösen a fizikai és biológiai képződmények vagy képződménycsoportok, geológiai és geomorfológiai képződmények, természeti tájak, természeti területek, életközösségek és ökológiai rendszerek; valamint az embert körülvevő környezet fenntartásához kapcsolódó szellemi termékek;

Turizmus és vendéglátás: a turizmus és a vendéglátás szellemi termékei és tárgyi javai, különösen a turisztikai attrakciók, szolgáltatások, a vendéglátó-ipari termékek, valamint a vendéglátás körébe tartozó étel- és italkészítési eljárások. (114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelet a magyar nemzeti értékek és a hungarikumok gondozásáról)

3. ábra Helyhez köthető hungarikumok Magyarországon



Forrás: Saját készítés

3.1. Agrár- és élelmiszergazdaság

Pálinka

A pálinka a magyarok számára nemzeti ital, igazi magyar sajátosságnak számít az elkészítés módja és a termelés. Az íz világa része a magyar hétköznapoknak, ünnepeknek. A „pálinka” név védettséget élvez, kizárólag csak Magyarország és négy osztrák tartomány használhatja. A legkedveltebb és leggyakoribb alapanyaga a körte, az alma, a kajszibarack, a szilva, az eper, de bármilyen más gyümölcsből is készülhet, csak az Magyarországon teremjen. (Balogh L., Kerékgyártó É., Tárnoki J., Técsi Z. 2009)

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2013

Törkölypálinka

A törkölypálinka erjesztett szőlőből készül, emésztést elősegítő, disgestive ital. Hasonló jogszabályok védik, mint a pálinkát, tehát csak azt a terméket lehet törkölypálinkának nevezni, amit Magyarországon termelt szőlőből állítanak elő és minden munkafolyamata az országban történik. Különlegessége, hogy édesítés és színezés nélkül készítik. (Szalay-Zala A. 2014)

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2014

Csabai kolbász vagy Csabai vastagkolbász:

A csabai kolbász előállítása, receptje és az ezekhez tartozó hagyományok-szokások generációról-generációra öröklődnek. A csabai vastagkolbász sertéshúsból és szalonnából készül. A kolbász ízét és színét a bőséges fűszerpaprika adja, amelynek aromája a másik három fűszer (só, kömény, fokhagyma) mellett dominál. A kolbász kézműves jellege és minősége miatt prémium termékek közé tartozik. Mára Európa szerte és Észak- és Dél- Amerikában, valamint Ausztráliában közismert márkánévé vált. (Gerse L., Dr. Vida E. 2003)

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2013

Magyarországi Tokaji borvidéken előállított Tokaji aszú

Tokaj a világon egyedülálló mikroklímával rendelkezik, ami nagyban hozzájárul az aszúképződéshez. A Tokaji aszú borkülönlegességnek számít a Tokaji Borvidéken. Már a XVI. századra nyúlik vissza az aszú borok készítése, amelynek hagyománya a mai napig él. A borokat a hagyomány alapján a tokaji pincékben

kisfahordós érleléssel finomítják. Az aszú színvilágára jellemző az aranysárga és a borostyán sárga árnyalat egyaránt. 2002-ben az UNESCO Világörökség bizottsága kultúrtáj kategóriában felvette a Világörökségek Listájára. (Balogh L., Kerékgyártó É., Tárnoki J., Técsi Z. 2009)

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2014

Hízott libából előállított termékek

Magyarország mezőgazdasági kultúrájának egyik legmeghatározóbb szimbóluma a hízott libából előállított termékek. Ennek több évszázados tradícióját támasztja alá a rengeteg történelmi emlék és a néprajzi kutatások során összegyűjtött adatok. A hagyományos szabadtartásos nevelés és az utána történő kukorica takarmánnyal nevelt libából előállított termékek magas színvonalúak és a gasztronómiában is hatalmas értékkel rendelkeznek, mindez köszönhető az odafigyelésnek, a szakértelemnek és az állatszeretnek, amelyet a nevelésük során kapnak az állatok. (Szalay-Zala A. 2014)

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2014

Gyulai kolbász vagy Gyulai páros kolbász

Másfél évszázados múlttal rendelkezik a gyulai húsipar és a Gyulai kolbász készítés. A Gyulai kolbászt aprított sertéshúsból, kemény szalonna-szemcsékből állítják elő, amelyet sóval, csemege és csípős paprikával, fokhagymával, borssal és köménnyel ízesítenek, amit végül sertés vékonybélbe pározva töltenek. Uniós törvénynek köszönhetően a Gyulai kolbászt csak Magyarországon Gyula és Békéscsaba közigazgatási területén belül gyártható előre meghatározott technológiai eljárások betartásával. A földrajzi terület mikroklímájának köszönhetően, ha más területen állítják elő a terméket más íz világot, kulináris élményt kap a fogyasztó. (Szalay-Zala A. 2014)

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2014

Szikvíz

A szikvíz más néven szódavíz a 19. század egyik magyar vívmánya, melyet Jedlik Ányos természettudós 1826-ban készített először. 1846-ban tervei alapján készítették el az első szikvízgyártó üzemet Pest-Budán. A szikvíz olyan széndioxid-dúsított ivóvíz, amelyet zárt rendszerű technológiával nagy nyomással

palackoznak. Csak az a termék számít szódavíznek, amely szifonfejes üveg vagy műanyag palackba van töltve. Ennek a technológiának köszönhetően a szén-dioxid tartalom az egész ballonban azonos. 200 éve töretlen népszerűségnek örvend a termék a fogyasztók körében, amelyet több féleképpen is fogyasztanak, például önmagában frissítő italként, fröccs formájában. (Bori I. 2005)

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2014

Kalocsai fűszerpaprika-őrlemény

Magyarországon a Kalocsai fűszerpaprika 500 éve ismert növény, amely 150 éve kereskedelmi cikk és 100 éve exporttermék. Az őrölt fűszerpaprika termőterülete csak a Kalocsai fűszerpaprika- termő tájkerülete lehet. A termék államilag elismert fajtájú fémzárt vetőmagból származó fűszerpaprika növény megszáritott termésének megőrlésével készül. Színvilágát a mélyvörös jellemzi, bársonyos hatású, aromáját tekintve kellemesen fűszeres, karamelles pirított magvakéhoz hasonló. Az egyedi eljárásnak és a technológiának köszönhetően előállítható édes (csípősségmentes) és csípős. A magyar konyha elengedhetetlen kelléke a fűszerpaprika. (Gerse L., Dr. Vida E. 2003)

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2014

PICK Téliszalámi

A PICK téliszalámi évszázados múlttal rendelkező magyar termék, mely a Tisza folyó közelségéből fakadó állandó hűvös levegőnek és Szeged város mikroklímájának köszönhetően egyedi íz világot kölcsönöz a terméknek. A salámi sertéshúsból és sertésszalonnából, titkos fűszerekből, bélbe töltve, hideg füstöléssel, szárításos érleléssel, nemes-penész bevonásával készül. A PICK téliszalámi gyártása attól különbözik a többitől, hogy az alapanyagokat darálás helyett vágással készítik elő. (Gerse L., Dr. Vida E. 2003)

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2014

Magyar akác

A magyar akác a vidéki táj és az alföld meghatározó eleme. Az akácfa rendkívül gyors növekedésnek és sokrétű felhasználási módjának köszönhetően az egyik legkedveltebb fafajtvává vált Magyarországon. Az akácfa 20-25 méter magasra is megnőhet, 30-60 centiméter körüli törzs jellemzi, a növekedése 25 év után megáll,

így körülbelül 25-40 év után kitermelésre kerül, de addig is a legkedveltebb méhlegelőnek számít, amely hazai méhészet egyik legkiválóbb termékét képezi: az akácmézet. (Szalay-Zala A. 2014)

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2014

Magyar akácméz

A magyar akácméz lágy kevésbé savas, akácvirág illatú méz, színe csaknem színtelentől az enyhén sárgáig terjed. Magas cukortartalommal rendelkezik, ezért nem kristályosodik ki, emiatt sokáig folyékony marad. Enyhe íze miatt ajánlott a mézet nem annyira kedvelő és a mézzel ismerkedő fogyasztók számára. Magyarországon van Európa akácerdeinek a fele, a magyar méztermelés legnagyobb bevételét adja az akácméz. Évente körülbelül 25 ezer tonna mézet állítanak elő hazánkban, aminek fele akácméz és ennek nagy részét exportálják. Ennek köszönhetően Európa és világszerte ismert a magyar akácméz. (Szalay-Zala A. 2014)

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2014

HERZ Classic téliszalámi

A HERZ Classic téliszalámi 125 éves eredeti recept alapján készül a mai napig. A prémium minőséget a különleges fűszerek biztosítják. Az illatában és ízében a fehér- és a szegfűbors dominál. A kellemesen füstös ízet és illatát a bükkfán történő füstöléssel érik el. Az igazi téliszalámi jelleget a külsőleg bevont szürkésfehér nemes penész adja. A HERZ Classic téliszalámi a fogyasztók számára már-már fogalommal vált, hazai és nemzetközi ismeretségnek örvend. (Szalay-Zala A. 2014)

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2014

Makói hagyma

A makói tájkörnyezetben több mint száz éve termesztnek vöröshagymát. Folyamatos nemesítési eljárások során született meg az aromás, egyedi ízzel, erős szaggal rendelkező hagyma. Ez a nemesített növény gazdag C-vitaminban, peptidekben, karbonilban és allium-szulfidban, ami jótékony hatással van a vérzsírra. Az éghajlati és tájbeli sajátosságok teremtették meg a fajtára jellemző tulajdonságokat. (Gerse L., Dr. Vida E. 2003)

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2014

Szegedi fűszerpaprika-őrlemény

A szegedi fűszerpaprika-őrlemény más néven „szegedi paprika” termőterülete csak a Szegedi tájkörzet lehet. Minden fázisa a vetéstől a csomagolásig a körzetben történik, ezzel is garantálják a minőségét a készítménynek. A szegedi paprika a magyar konyha nélkülözhetetlen eleme, olyan ételekhez használják, mint például: szegedi halászlé, pörköltök, paprikások és gulyások. Számos más magyar termék előállításához használják a paprikát. (Balogh L., Kerékgyártó É., Tárnoki J., Técsi Z. 2009)

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2015

Magyar szürke szarvasmarha

A magyar szürke szarvasmarhát vagy magyar szürke marhát az elődök a honfoglalás során hozták magukkal Belső – Ázsiából egészen a Kárpát-medencéig és az évek során meg is honosították itt. A legnagyobb szürke marha állomány az Alföldön található. Az állatokat bio körülmények között nevelik, így húsup igazi különlegességnek számít, ezért szinte csak éttermek étlapján fordulnak elő. A magyar szürke szarvasmarha szilajságával, az őserőt sejtető imponáló megjelenésével az alföldi táj egyik meghatározó eleme. A magyarság és a vidékiségek egyik jelképe. (Kovács F. 2003)

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2015

Unicum keserűlikőr

Az Unicum 220 éves titkos recept alapján készülő keserű gyógynövénylikőr, melyet több mint 40 féle gyógynövény lepárlásából és áztatásából állítanak elő. Eredetileg Dr. Zwack az osztrák császár orvosa emésztés elősegítő italként alkotta meg, de mára már a legkülönbözőbb formákban fogyasztják: melegen-hidegen, aperitif vagy éppen digestive italként. (Zwack Múzeumok 2015)

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2015

Debreceni páros kolbász

A Debreceni páros kolbászt már a XVII. század óta helyi specialitásként tartják számon. A többi kolbászhoz hasonlóan paprikával és fokhagymával ízesítik. A

kolbász a középmezőnybe sorolható, ami azt jelenti, hogy nem túl kemény, nem túl száraz és nem túl zsíros. Magyarországon hatalmas népszerűsége tett szert, a háztartásokban napi szinten fogyasztják. (Zamatfesztivál 2015)

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2015

Fröccs

Jedlik Ányos által feltalált szódavíznek köszönheti kialakulását a fröccs, hiszen a fröccs bor és szódavíz keverékéből készült ital, amit 19-20. század fordulója óta fogyasztanak magyarok. A bor és szódavíz mennyisége alapján különféle fröccs fajták léteznek: kisfröccs, nagyfröccs, hosszúlépés, házmester. (Bori I. 2005)

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2015

Alföldi kamillavirágzat

Magyarországon a kamillát, mint gyógynövény először 1578-ban Melius Juhász Péter professzor említette meg, de a népi gyógyászatban már korábban is használták a növény jótékony hatását. Az alföldi kamillavirágzat az Alföld szikes területein terem, melynek begyűjtése után a virágából készítik a különböző gyógyhatású termékeket. A kamillának görcsoldó, gyulladáscsökkentő és epehajtó jótékony hatása van.

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2015

Kürtöskalács:

A kürtöskalács 1990 után indult világhódító útjára és ma már sok országban megtalálható. A kürtös kalács parázs fölött forgatott, dorongon sült sütemények családjába tartozik. A magyar nyelvterületen a kürtöskalács egyszerre székely, erdélyi és magyar sütemény. Erdélyben a magyar identitás kifejezője a kürtöskalács, amely a régi konyha kreativitását is jelképezi. Régebben főleg ünnepi alkalmakra készítették, de ma már a mindennapok részévé vált fogyasztása. (Hungarikum lett a kürtöskalács 2015)

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2015

3.2. Egészség és életmód

Béres csepp és Béres Csepp Extra

A Béres Csepp és a Béres Csepp Extra a magyar gyógyszerkészítmények egyik legnagyobb kincse. Id. dr. Béres József nevéhez fűződik a Béres csepp feltalálása. Különböző nyomelemeket nem tud előállítani az emberi szervezet és ezek pótlására alkalmas a gyógyszerkészítmény. Az egyik legnépszerűbb, legnagyobb forgalmú vény nélkül kiadható gyógyszer. (Szalay-Zala A. 2014)

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2013

ILCSI szépítőfüvek natúrkozmetikai termékek

A cég története Molnár Dánielné Ilcsi néni munkásságával kezdődött, ami már 50 éves múltat tekint vissza. Az Ilcsi termékek előállításakor a legszigorúbb natúrkozmetikai előírásokat követik, a termékeket kizárólag friss- és bio alapanyagokból készítik, amelyeket a saját bio ültetvényeiken termesztnek. Egy-egy termék előállításánál akár 100 különböző féle gyógynövényt is felhasználhatnak. (Szalay-Zala A. 2014)

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2014

Magyar Védőnői Szolgálat, mint nemzetközileg is egyedülálló, tradicionális ellátási rendszer

A Magyar Védőnői Szolgálat egy 100 éve működő rendszer, mely kezdetben a csecsemőhalandóság csökkentését, az anyák védelmét (egészségügyi és gazdasági szempontokból is) és a nemzet számbeli erősítését tűzte ki céljául. Az évek során folyamatosan bővült és változott a védőnők feladata, de a fő célkitűzéstől sosem tért el. A védőnők főfeladatai közé sorolhatók a védőoltások, az orvosi vizsgálatok előkészítése/megszervezése, bizonyos vizsgálatok önálló elvégzése és mindezek dokumentálása. Fontos szerepet töltenek be az iskolák egészség nevelésébe. (Dr. Nagy Cs. 2010)

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2015

A Hévízi-tó és a tradicionális hévízi gyógyászat

Hévíz a Balaton-felvidéken helyezkedik el, ahol nem mesterséges fúrások eredményeként van jelen a gyógyvíz, hanem több évezreddel ezelőtt természetesen tört elő a föld mélyéről a forrás, ami egy tóvá nőtte ki magát. A Hévízi-tó gyógyító

hatásának köszönhetően a partjára kórház épült és a településen több gyógyszálloda és gyógyház létesült. Évente több mint egy millióan fürdenek meg a tóban és vesznek részt különböző kezeléseken. (Hévízi Gyógyfürdő javaslata a hungarikummá váláshoz 2015)

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2015

3.3. Épített környezet

Az értéktárban kialakított kategória, azonban ide még nem került besorolásra érték.

3.4. Ipari és műszaki megoldások

Kürt Adatmentés

Kürti János 1979-ben szabadalmaztatta azt az eljárását, ami során a meghibásodott mágneses adattárolókat javítani, valamint az arról történő adatokat menteni lehet. A KÜRT Adatmentés szolgáltatását Magyarországon és világszerte elismerik és használják. (Szalay-Zala A. 2014)

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2014

Zsolnay porcelán és kerámia

A Zsolnay Porcelánmanufaktúra immáron 160 éve a hagyomány, az egyediség, az állandó megújulás jelképe és szimbóluma Pécs városának és Magyarországnak. A Zsolnay technológiája igen szerteágazó és minden területen egyedi. A manufaktúra valódi szellemiséget és kultúrát hozott létre, amely a hazai és a nemzetközi művészettörténetnek a részét képezi. (Gerse L., Dr. Vida E. 2003)

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2014

Neumann János életműve az informatika és a számítógépek világában

Neumann János a XX. század egyik legnagyobb matematikusa volt. A matematikán kívül számos más tudományban is az élen járt (számítástechnika, fizika, közgazdaságtudomány, játékelmélet). Mindegyik tudományágban elért eredménye egy-egy önálló életműnek is tekinthető. A legkiemelkedőbb munkája a Neumann elv, ami a mai modern számítógépek működési alapjaiként szolgálnak. (Balogh L., Kerékgyártó É., Tárnoki J., Técsi Z. 2009)

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2014

3.5. Kulturális örökség

A táncház módszer, mint a szellemi kulturális örökség átörökítésének magyar modellje

A Táncház mozgalom 1970-ben Budapesten bontakozott ki újra, amely a szellemi kulturális örökséget komplexen (zene, tánc, népköltészet, szokások) összefogja. Ez által szórakozási-, közösségi-, művelődési alkalmat biztosít a mai modern emberek számára. A módszer a folklórkutatás, oktatás, közművelődés összefogásából, kulturális örökség megőrzésére és közvetítésére jött létre. (Bori I. 2005)

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2013

Mohácsi busójárás, maszkos télűző szokás modellje

A Mohácsi busójárás a mai napig élő néphagyomány, amelyet a mohácsiak formálnak. A busójárás, azaz a télűző-téltemető ünnepség évszázados hagyományra tekint vissza, amit minden évben megrendeznek a tavaszi napfordulót követő első holdtöltekor. A busó öltözet a mai napig megőrizte eredeti formáját: szőrével kifordított birkabőr bunda, szalmával kitömött gatyva, amire színes gyapjú harisnyát húznak, lábukon bocskor, félelmetes fából készült maszkok. Kezükből különböző féle hangszközök, amivel próbálják elűzni a telet. (Szalay-Zala A. 2014)

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2013

Solymászat, mint élő emberi örökség

A magyarság solymászati múltja több mint ezer évre tekint vissza, végig kísérte a magyarok történelmét. A régmúltban eredetileg a táplálékok biztosítására használták a solymászatot, ami a ragadozó madarakkal történő vadászatot takar. A solymászoknak erős kapcsolatot kellett kialakítani a madarakkal, amihez kitartásra elkötelezettségre volt szükségük. Mára már a solymászat kulturális örökségnek számít, számos tagja van a Magyar Solymász Egyesületnek, akik a hagyományok fennmaradásáért, népszerűsítésért alakultak meg. (Szalay-Zala A. 2014)

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2013

A Matyó népművészet – egy hagyományos közösség hímzéskultúrája

A matyó hímzés közel 200 éves múltra visszatekintő népi hagyomány. A fő motívuma a pünkösdi rózsza, amely már mára matyó rózsaként vált ismerté.

Színvilágára a piros dominálása a legjellemzőbb, de emellett előszeretettel használja a zöld, a kék, a sárga, a lila és a rózsaszín árnyalatait. A hímzés egyre nagyobb felületeket érint és egyre több textil felületre alkalmazzák (pl.: lakás textilek, viseleti darabok- ruhák). A matyó hímzés az ország védjegye, a magyar kultúra és népművészet ismertetőjegye a világban. (Szalay-Zala A. 2014)

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2013

Budapest – a Duna-partok, a Budai Várnegyed és az Andrásy út

A Duna-partok, a Budai Várnegyed és az Andrásy út 1987-ben került fel a Világörökségi Listára. Ez körülbelül 60 hektárnyi területet ölel magába, ami a Margit hídtól a Szabadság hídig terjed. A budai oldalon található a Budai Várnegyed épületegyüttese (Budavári Palota, Nemzeti Galériával, Sándor palota, Mátyás templom, Halászbástya), a Gellérthegy, a Szabadság-szobor, a Citadella, a Gellért fürdő, Lánchíd. A pesti oldalon a Duna-parti sáv jelenti a világörökség területét és a Steindl Imre által tervezett Országház, egyéb nevezetességek: Magyar Tudományos Akadémia, Gresham Palota, Pesti Vigadó, Belvárosi plébániatemplom. Az Andrásy út a Budapestből világvárost alkotó korszak építészeti csúcspontja. Az út mentén sorakozó épületeken a neoreneszánsz stílus dominál, de megtalálhatóak neobarokk, klasszicista, szecesszió és romantikus stílusjegyek is. A fő látnivalók: Magyar Állami Operaház, régi Zeneakadémia, Magyar Képzőművészeti Főiskola Műcsarnok, Szépművészeti Múzeum és végül a felszínen nem látható: Millenniumi Földalatti Vasút. (Balogh L., Kerékgyártó É., Tárnoki J., Técsi Z. 2009)

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2013

Hollókő Ófalu és környezete

Az Ófalu 67 védett műemléki épületből és 55 lakóházból álló település, ami Magyarországon elsőként került fel 1987-ben a Világörökségi Listára. Hollókő a régiót jellemző, egyutcás falutípust képvisel, amelynek központjában a templom áll. A falu nem csak egyszerű skanzen, ami múzeumként mutatja be a népi hagyományokat, hanem egy ma is élő falu, ahol az odalátogatók a hagyományok és a mindennapok részévé válhatnak. (Balogh L., Kerékgyártó É., Tárnoki J., Técsi Z. 2009)

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2013

Az Ezeréves Pannonhalmi Bencés Főapátság és természeti környezete

A Pannonhalmi Bencés Főapátság épületegyüttese, amely a Szent Márton hegyen épült fel, 1996-ban lett a Világörökség része. A román stílusú altemplom és kerengő, a gót stílusú bazilika az évek során egészült ki klasszicista épületekkel. Könyvtára közel 400 ezer könyv ritkasággal rendelkezik. A Pannonhalmi Főapátságban a bencés rend hagyományait követő szerzetes közösség él immár ezer éve. Monostora a klasszikus bencés monostorok egyetlen, épen maradt hazai példája. Az apátságban fellelhető írások és receptek alapján a mai napig gyógyászati célú teákat készítenek. (Szalay-Zala A. 2014)

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2013

Hortobágyi Nemzeti Park – a Puszta

A Hortobágy pásztorközösségek által megművelt kultúrtáj, Európa legnagyobb összefüggő füves pusztája. Ennek köszönhető, hogy a Világörökségi Listára felkerült 1999-ben. A Hortobágyi Nemzeti Park a történelmi pásztorélet hagyományait és az ősi háziállatokat őrzi. A nemzeti park 4 tájvédelmi és 19 önálló természetvédelmi területből áll össze. A terület fő jelképe a Hortobágyi Kilenclyükű Híd. (Balogh L., Kerékgyártó É., Tárnoki J., Técsi Z. 2009)

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2013

Pécs (Sopiana) ókeresztény temetője

A római kori Sopiane- Pécs a IV. század ókeresztény temetőjét őrzi, ami 2000-ben a Világörökség részévé vált. A földalatti sírkamrák, emlékkápolnák a késő római korban élt keresztények hitéről és kitartásáról tanúskodnak, valamint bemutatják a mai napig élő kultúra gyökereit. Leghíresebb értékek: az Ókeresztény mauzóleum, az ókeresztény temetőkápolna, a Cella Septichora, a Szent Péter-Pál sírkamra, a Korsós sírkamra, a Cella Trichora. (Szalay-Zala A. 2014)

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2013

Fertő / Neusiedler See kultúrtáj

A Fertő tó (Neusiedler See) Európa legnagyobb sós vizű tava. Magyarország és Ausztria példamutató együttműködésében a Fertő tó és az azt körülvevő települések 2001-ben, mint kultúrtáj került a Világörökségek közé. 8000 éve

különböző kultúrák találkozási pontja, ennek köszönhetően egyedülálló kulturális tájegység alakult ki itt. (Szalay-Zala A. 2014)

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2013

A Tokaji történelmi borvidék kultúrtája

A Tokaji borvidék már 1737 óta védett terület, amit egy királyi rendeletnek köszönhet. A kultúrtáj a régióban meghonosodott bortermelést, a speciális borok készítését és annak hagyományait hűen őrzi. A speciális igényű borok az aszúk, a pincéket tekintve más kialakítást és formát igényelnek, eltér az ország egyes tájaitól. Az UNESCO Világörökség Bizottsága 2002-ben kultúrtáj kategóriában vette fel a listájára. (Szalay-Zala A. 2014)

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2013

Herendi porcelán

Hazánkban a legnagyobb múltra visszatekintő porcelánkészítés a Herendi Manufaktúra nevéhez fűződik. 1826 óta töretlen sikernek örvend hazánkban és világszerte a bakonyi falu porcelán gyára. A manufaktúra a mai napig készít eredeti XIX. századi motívumokkal díszített készleteket. Kedvelt motívumai: Viktória minta (virágos-lepkés), Rothschild-minta (színes énekesmadarak ábrázolása), Tupini-minta (apró rózsás, aranyozott). A különböző használati tárgyak mellett számos kisplasztikát is formáznak, amelyek a változó korok ízlését tükrözik. (Balogh L., Kerékgyártó É., Tárnoki J., Técsi Z. 2009)

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2014

Magyar operett

A magyar operett fénykora XIX.-XX. század fordulóján volt. A klasszikus operettek történetei egy viszonylag egyszerű sémára épülnek, mi szerint egy szép és magányos lány „primadonna” áhítozik a szerelem után, méghozzá egy királyfi „bonviván” után, akik megjelenésükkel egyből szerelemre ébresztik a primadonnákat. A szerelem kialakulását, történetét fergeteges táncok és operett slágerek között mutatják be. Az operett által a világ négy magyar zeneszerzőt ismert meg: Bartók Bélát, Kodály Zoltánt, Lehár Ferencet és Kálmán Imrét. Az utóbbi kettő az operettnak szánta életét és tette a műfajt az egyetemes zenekultúra részévé. (Bori I. 2005)

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2014

Kassai-féle lovas íjász módszer

A Kassai-módszer egy olyan rendszer, ami a természet és az ember, a külső és a belső világ harmóniájára épül. A lovas íjászat nem csupán harci művészet, hanem egy életmód, ami a jobb és nemesebb emberré válás eszköze. A Kassai-féle lovas íjászat mára egy hagyományőrző sportnak számít, amely világszerte alapjául szolgál a lovas íjászatnak. A módszer és az iskola célja, hogy az elfeledett harci művészetet újjáélessze. A Kassai- módszer a lovas íjászok számára példa értékű modell. Ez a módszer, ami több mint két évtized alatt alakult ki, minden lovas íjászatot oktatónak és tanulóknak alapul szolgál. (Szalay-Zala A. 2014)

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2014

Halasi csipke

A halasi csipkét Kiskunhalason több mint 100 éves hagyomány alapján varrtják a mai napig. Előkészítése aprólékos és időigényes munkafolyamat. Különlegessége a csipkének, hogy minden egyes folyamatát kézzel készítik. A halasi csipkére jellemző az erőteljes körvonal (kontúr). 1935-ben hivatalos védjegyet kapott, 1937-ben a párizsi világkiállításon a brüsszeli csipkét legyőzve nagydíjat érdemelt ki. (Gerse L., Dr. Vida E. 2003)

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2014

Kalocsai népművészet: írás, hímzés, pingálás

A kalocsai népművészet nemzedékről nemzedékre öröklődik, azonban minden nemzedék kialakította az előző korszakban gyökerező, ám mégis a saját korára jellemző motívumot - formavilágot. Az íróasszonyok keze munkájának köszönhetően a kalocsai mintát a pingálok és a hímzők különböző viseleteken és az otthon falain jelenítik meg. A XX. századra vált színessé és formagazdaggá a kalocsai motívum, ami fehér alapra hímzett vagy pingált különböző virágmotívumokat (rózsa, gyöngyvirág, százszorszép, szarkaláb, búzavirág) ábrázol. A kalocsai népművészet nem csak a térségben, hanem ország és világszerte ismert. Hűen tükrözi a hagyományok megőrzésének a tiszteletét. (Szalay-Zala A. 2014)

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2014

100 Tagú Cigányzenekar - A zenekar világhírű művészi és hagyományőrző gyakorlata

A 100 Tagú Cigányzenekar a hagyomány ápolására létrejött egyesület, mely 1985-ben jött létre a fővárosban. Az egyesület valójában nem 100 tagú, eredetileg 138-an, míg ma 140 taggal rendelkezik. A zenekar célja, hogy a hazai tehetséges roma zenészeket összehozza és a magyar és cigány zenét megőrizték, ápolják. A zenekar nevéhez 21 lemez (3 platina, 5 arany), több mint ezer hangverseny fűződik. A 100 Tagú Cigányzenekar életműve példaértékű a hazai és nemzetközi kulturális művészvilágban. Az egyesület művészeti tevékenysége felbecsülhetetlen, a világon egyedülálló. (Balogh L., Kerékgyártó É., Tárnoki J., Técsi Z. 2009)

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2014

Gróf Széchenyi István szellemi hagyatéka

Gróf Széchenyi István, a „legnagyobb magyar” korát messze meghaladó, hatalmas életműve a mai kor számára is kiemelkedő értékkel bír. A magyar történelem meghatározó alakjának és életművének - írásainak szellemi tevékenységének és megvalósult projektjeinek - köszönhetően kezdődött meg a modern polgári Magyarország kialakulása. (Szalay-Zala A. 2014)

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2014

Klasszikus magyar nóta

A klasszikus magyar nóta a polgárosodás egyik termékeként jelent meg a 18. században. Ez a műfaj Magyarországot úgy jellemzi, mint Franciaországot a sanzon, Olaszországot a Nápolyi dal, Csehországot a polka. Témáit illetően bármi lehet, ami a mindennapi élet boldogságát vagy éppen szomorúságát mutatja be. A legtöbb nótának egyszerű dallama van és a szöveg nagyobb jelentőséggel bír. Kétszáz éven keresztül szólt a magyar színházakban, szórakozóhelyeken, falusi kocsmákba. A Magyarországra érkező külföldi turisták is kedvelik ezt a műfajt. A nótákban sokszor felmerülnek olyan témájú szövegek, amelyek társadalmi mondanivalót, nemzeti érzést és a hazaszeretetet taglalnak. (Szalay-Zala A. 2014)

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2014

Zsolnay Kulturális Negyed

1853-ban alapított Zsolnay Manufaktúra területén ma a Zsolnay kulturális Negyed működik Pécs városában. Az Európa Kulturális Főváros projektje keretén belül a területet és az épületeket újra életre keltették, megújították. A Negyeden belül helyezkednek el a közel 5,5 hektáros gyárépületek, az irodaépületek, a Zsolnay család lakóvillái és egy hatalmas park. Jelenleg 15 védett műemlék épület és a szabadban elhelyezett 85 kerámia és különböző beépített építészeti elem található itt. Kiemelkedő szerepet tölt be a város és a régió hagyományőrzésében. A Zsolnay Kulturális Negyed összetett funkciói miatt Közép-Európában „kulturális etalonnak” számít, egyedülálló módon egyszerre van jelen a területen a hagyományőrzés és a modernitás. (Szalay-Zala A. 2014)

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2014

Tárogató

17-18. században jelent meg a tárogató elődje a töröksíp, ami kettős nádnyeles hangszer volt. A hangszer az évek során változtatásokon esett át, ami a 19. század végére nyerte el mai formáját. A tárogatót világszerte magyar hangszerként tartják nyilván, a magyar helyesírás szabályainak megfelelően ékezettel írják. A hangszer hangzása tökéletesen illik a magyar népzenehez. Egyedi hangzása és különleges hangszíne miatt a magyar lélek hangjának is mondják.

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2014

Vizsolyi Biblia

Az első magyar nyelven megszülető Szentírás-fordítás, amelyben már az Ószövetség és az Újszövetség is szerepel a Vizsolyi Biblia, mely 1590-ben Károli Gáspár gönci lelkipásztor vezetésével készült el Vizsolyban. A magyar nyelv és irodalmi stílus fejlődésének megalapozója. A Biblia kisebb-nagyobb változtatásokkal több, mint 100 kiadást ért meg, a mai napig a legnépszerűbb bibliafordítás a magyar nyelvterületen. (Vizsolyi Biblia n.d.)

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2015

IX-XI. Századi Magyar íj

Az íjászat és ez által az íj is szorosan kötődik a Kárpát-medencében letelepedett elődeink életmódjához. A magyar íjnak a nemzetközi

hagyományörzésben és a világ íjkészítőinek körében kiemelt rangja van. Különleges formai és szerkezeti felépítésének köszönhetően a világon bárhol felismerik, hogy magyar.

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2015

3.6. Sport

Puskás Ferenc világszerte ismert és elismert életműve

Puskás Ferencet mindenidők legjobb magyar futballjátékosaként ismerik világszerte, felmérések alapján a legismertebb és legnépszerűbb magyar ember. Élete során játékosként és edzőként is megállta a helyét a szakmában, a magyarság ikonikus hőse lett. Puskás „Öcsi” nevéhez fűződik: a híres aranycsapat, az emlékezetes 6:3-as magyar- angol meccs, a helsinki olimpián szerzett aranyérem és az 1953-as Európa Kupa győzelem. Az 56-os forradalom után disszidált és külföldi csapatok játékosa és edzőjeként folytatta pályafutását. Puskás Ferenc abban a XX. században vált a magyar sikerek, győzelmek jelképévé, amikor a magyarságra jobbra megalázottság, kiszolgáltatottság volt jellemző. Minden futball kedvelő magyar példaképe, személye nem megoszt, hanem összeköt. (Balogh L., Kerékgyártó É. Tárnoki J., Técsi Z. 2009)

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2014

3.7. Természeti környezet

Az Aggteleki-karszt és a Szlovák-karszt barlangjai

Magyarország északkeleti és Szlovákia délkeleti határán elterülő egyedülálló összefüggő barlangrendszer. 1995-ben került fel az UNESCO Világörökségének Listájára. A földrajzilag összefüggő egységet alkotó Aggteleki- és Szlovákiai-karszton jelenleg 712 változatos képződésű barlang ismert, ezekből 273 a magyar oldalon. A rendszernek egyedülálló mikroklímája van. A védelem alatt álló felszín alatti világ több mint 500 állatfaj számára nyújt otthont. (Szalay-Zala A. 2014)

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2013

3.8. Turizmus és vendéglátás

Karcagi birkapörkölt

A karcagi birkapörkölt a Nagykunság népi táplálkozásának jellegzetes gasztronómiai értéke. A kunsági birkapörkölt íz világában teljesen eltér az Alföld többi városában lévő étektől. A hagyományos karcagi birkapörköltet öntöttvas lábasban készítik. A pörkölthöz a birka minden ehető részét (hús, perzselt fej, köröm, pacal és bensőség) felhasználják. Fűszerezéséhez csak hagymát, fokhagymát, paprikát és sót használnak. Karcagon és a térségben az ünnepek elengedhetetlen fogása. (Szalay-Zala A. 2014)

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2013

Gundel örökség - Gundel Károly gasztronómiai és vendéglátó ipari öröksége és a Gundel étterem

A Gundel család története és a hátra hagyott öröksége egyet jelent a magyar gasztronómia és magyar vendéglátás történetével. Gundel Károly munkássága, amit a gasztronómia és vendéglátás területen végzett kiemelkedő jelentőséggel bír. A magyar konyha jellegzetességeit megtartva emelte új szintekre az ételeket. Gundel nevéhez fűződik a sokak által kedvelt Gundel palacsinta és a több mint 100 éves Gundel étterem a Városligetben, ezen kívül az ország egyik legjobb vendéglátó szakközép iskoláját is róla nevezték el. (Balogh L., Kerékgyártó É., Tárnoki J., Técsi Z. 2009)

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2014

Bajai halászlé

A bajai halászlé bácskai gasztronómiának jellegzetes eleme, mely a várost messze földön híressé tette. Baján mindig is szerepe volt a halászatnak, a halkereskedésnek, a hálókötészetnek, a bográcskészítésnek és a halételeknek. Hajdan az egész élet ekörül forgott. A hal szeretete túlélte az évszázadokat, ennek köszönhetően fenn maradt az eredeti receptje a halászlének, amit a mai napig ugyanúgy készítenek. (Bajai Halfőző Fesztivál 2015)

Hungarikummá nyilvánítás éve: 2015

Kínálat összegzése:Fesztiválok 2015-ben:

Bajai Halfőző Fesztivál
 Bor és Pálinka ünnep- Kecskemét
 Budavári Pálinka és Kolbász Fesztivál
 Csabai kolbászfesztivál- Békéscsaba
 Fröccs és Barbecue Fesztivál- Budapest
 Győri Toros és Pálinkafesztivál
 Gyulai Pálinkafesztivál
 Hungarikum Fesztivál – Balatonalmádi
 Hungarikum Fesztivál- Nyíregyháza
 Hungarikum napok- Országszerte
 Kárpát-medencei Mézfesztivál- Zalaegerszeg
 Kürtöskalács Fesztivál- Budapest
 Magyar Értékek napja Budapesten
 Makói Hagymafesztivál
 Mangalica Fesztivál- Budapest
 Matyóföldi folklór Fesztivál- Mezőkövesd
 Mohácsi busójárás- Mohács
 Nemzetközi Tiszai Halfesztivál- Szeged
 Pálinka és Mangalica Majális- Zalaegerszeg
 Szegedi Hungarikum Fesztivál
 Székesfehérvári Toros Pálinkafesztivál
 Szent Ferenc-napi Paprikafesztivál- Szeged
 Tihanyi Pünkösdi Pálinka Fesztivál
 Tirpák Fesztivál és Hungarikumok Találkozója- Nyíregyháza
 Tokaji Borfesztivál
 Zamat Fesztivál- Debrecen

Világörökségi helyszínek:

Budapest – a Duna-partok, a Budai Várnegyed és az Andrássy út
 Ezeréves Pannonhalmi Bencés Főapátság és természeti környezete
 Fertő / Neusiedler See kultúrtáj

Hollókő Ófalu és környezete
 Hortobágyi Nemzeti Park – a Puszta
 Pécs (Sopiana) ókeresztény temetője

Múzeumok:

A gyulai kolbász története és húsipar történeti kiállítás- Gyula
 Csipkemúzeum- Kiskunhalas
 Hungarikum Múzeum- Szigetszentmiklós
 Paprika Múzeum- Kalocsa
 Paprika Múzeum- Szeged
 Porcelánművészeti Múzeum- Herend
 Zwack Múzeum
 Zsolnay Múzeum- Pécs

4. Hungarikumok megjelenése a kínálatban

Ebben a fejezetben ismertetésre kerül pár kínálati lehetőség. Bemutatásra kerül a Szegedi Hungarikum Fesztivál, a Hungarikum utca és az újonnan megnyitásra kerülő Paprika Market – Souvenir Shop.

4.1. Szegedi Hungarikum Fesztivál

Szeged a napfény és a fesztiválok városa, valamint 2008 óta a hungarikumoké is. Hét évvel ezelőtt került először megrendezésre a nyár derekán a Hungarikum Fesztivál - Minőségi Magyar Termékek Kiállítása és Vására. A Tisza-parti város üde színpontjává vált egyből a fesztivál, ezt több mint ötvenezer látogató is alátámasztja. Nem csak összművészeti fesztivál, hanem annál sokkal több, sokkal kézzelfoghatóbb, emberközelibb. Népszerűsége leginkább abban rejlik, hogy olyan gondosan megválogatott minőségi termékeket mutat be és kínál a közönségnek, ami a magyarsághoz, a magyar kultúrához szorosan kapcsolódik. A közel száz gondosan megválogatott kiállítók portékái között megtalálhatóak: a magyar konyha utánozhatatlan gasztronómia csodái, különböző kulturális értékek, a hagyományokat magában hordozó kézműves termékek. A rendezvényen felvonultatják a „szegedikum”-okat, azaz a szegedi hungarikumokat (PICK Téliszalámi, HERZ Classic Téliszalámi, a világhírű szegedi papucs, a paprika, a szőregi rózsa, a makói

hagyma, a szatymazi őszibarack). Ez egy olyan rendezvény, ahol mindenki jól érzi magát, akár kicsi, akár nagy. A fesztivál évről évre növekszik, bővül, annak érdekében, hogy mindenki megtalálja a saját igényeinek megfelelő programot. (Hungarikum Fesztivál 2015)

4.2. Hungarikum Utca

Az elmúlt években jelentősen megnőtt Budapest iránt a külföldiek érdeklődése. A Nagycsarnok a főváros negyedik legnépszerűbb turisztikai attrakciójává vált. Az épületnek azonban elsődleges feladata, hogy eredeti funkcióját megőrizve a helyi lakosságot ellássa élelmiszerrel. A földszinti és a galériai részek megfelelően, néha túlterhelten is üzemelnek, erre a részre nem terveztek már bővítést, azonban a pince részleg látogatottságán lehet még emelni. A vezetőség fő célkitűzése a pincei üzletek fellendítése, ezt a turisták és a vásárlók levezetésével kívánják megvalósítani. Ennek köszönhetően alkották meg a Hungarikum utca tervének koncepcióját, ami 2015 nyarára meg is valósult. A Hungarikum utca az idelátogató turistáknak és a hazai lakosságnak nyújt élményt a látnivalóival. A látnivalók között olyan értékek vannak kiállítva, melyek az ország jó hírnevét erősítik. A legkiválóbb minőségű magyar termékek a következők: a kalocsai és a szegedi paprika, a gyulai és a csabai kolbász, a Herz és a Pick szalámi, az akácméz, a tihanyi levendula termékek, a tokaji aszú, a libamáj, a szikvíz, a kalocsai hímzés, a Rubik kocka, a Zsolnay porcelán, a makói hagyma, a Béres csepp, a pálinka és az Unicum. Mindezeket látványos bemutató vitrinekben jelenítik meg. Magyar és angol nyelvű ismertető található minden terméknel, ahol bemutatják a termékek jellemzőit, kultúrtörténeti jelentőségeit és hagyományait. A hamisítatlan, igazi érték bemutatása a cél. A folyosón a magyar agrárium, az élelmiszeripar legkiválóbb termékeiről kap az oda látogató egy teljes képet. Az utca célja, hogy a pince szinten bemutatott termékeket a felsőbb szintek árujaival összekösse. A Hungarikum utca végén a korábban teljesen kihasználatlan lépcsőházi térben a 22 magyar borvidék, a jellemzően magyar szőlőfajták ismerhetők meg. További két látványosságra nyújt még élményt az odalátogatóknak, a Gömböc „simogató” és a Goethe prizmája Szelényi Károly elképzelése által ihletett kiállítás. (Hungarikum utca 2015)

4.3. Paprika Market - A legnagyobb hungarikum ajándék áruház

A legnagyobb hungarikum áruháza 2015. november 9-én nyílt meg Budapesten, a Vörösmarty téren. Az ünnepélyes megnyitón Magyarország Földművelésügyi Minisztere, a Magyar Turizmus Zrt, és a Hungarikum Bizottság tagjai is részt vettek. A Paprika Market igazgatója elmondta, hogy a budapesti ajándék-áruház fő célkitűzése, hogy a legkiválóbb magyar termékek, a hungarikumok egy helyen elérhetőek legyenek a hazai és a külföldi vásárlók részére az év minden napján. Az üzletben közel 80 ezer termék kapható. Különös figyelmet fordítanak a hungarikumokra. A Következő termékeket tudják megvásárolni az idelátogatók: különböző féle pálinkákat, paprikákat (szegedi-, és kalocsai-, édes-, csípős-, füst ízű) Unicum termékeket, különféle borokat (Tokaji Aszú, Szekszárdi Bikavér, Egri Bikavér, stb.) kolbászokat, szalámikat (PICK, HERZ) levendula termékeket, eredeti Puskás relikviákat.(Paprika Market 2015)

5. Hungarikumok a köztudatban – Mennyire ismerik a magyarok a hungarikumokat?

5.1. Primer kutatások

Ebben a fejezetben a kutatásaim eredményeit fogom bemutatni. Az első kutatásom a köztudat felé irányult (köztudat alatt minden magyar embert értek, akinek van lehetősége internet hozzáféréshez), hogy mennyire ismerjük mi magunk a hungarikumokat. Ez esetben a választásom a legegyszerűbb primer kutatási formára esett, a kérdőívre, azon belül is az online megkérdezésre. Azért döntöttem e forma mellett, mert ez a leggyorsabb módszer és elkerülhetem azokat az embereket, akik nem szeretnék a kutatásban részt venni, hiszen a kitöltés önkéntes. Bármikor megteheti bárki, akinek éppen van pár szabad perce.

A másik kutatási formának pedig a mélyinterjút választottam, ezen belül is két félélt. Az első interjút egy témában jártas szakértővel készítettem el, aki az előre meghatározott kérdéseimre adott válaszokat, ezt azért tartottam fontosnak, hogy a szakmai oldalról is lássam a hungarikumok megközelítését. A másik fajta interjút, pedig, Budapest legforgalmasabb souvenir shopjainak eladóival készítettem, ezzel sikerült választ kapnom arra, hogy a külföldi turisták milyen ajándéktárgyakat részesítenek előnyben vásárláskor.

5.2. A kérdőív eredményeinek kiértékelése

Kvantitatív kutatás: Kérdőív, 160 fő

A kérdőív 21 kérdést tartalmaz, melynek célja, hogy kiderítsem mennyire ismerik a magyarok a hungarikumokat, mennyire tartják hasznosnak valamint, hogy utazási motiváció lehet-e egy hungarikum felkeresése eredeti közegében.

Az kérdőívem első felében olyan személyes adatokat kérdeztem, mint például nem, kor, lakhely, iskolai végzettség (1-4kérdés), majd a következő részben a hungarikumról általánosan kérdeztem: fogalma, hasznossága, mennyisége, szabályozása (5-14 kérdés). A következő hét kérdés a kereslet-kínálat felé orientálódott tehát, hogy vásárolna –e, részt venne hungarikum fesztiválon, utazna-e olyan helyre ahol fellelhető hungarikum, vagy járt-e már olyan helyen.

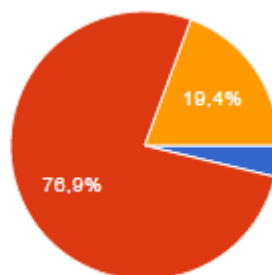
Személyes adatok:

160 fő töltötte ki. Nemek szerinti megoszlásban: 74,4% nő és 25,6% férfi, ami a korosztályt, ami a korosztályt illeti a legaktívabb csoport a 18 és 25 év közötti korosztály volt, az ő arányuk majdnem 60%. Ez köszönhető annak is, hogy saját közösségi oldalamon is megosztottam a kérdőívet, ahol felkértem barátaimat és ismerőseimet a kitöltésre, valamint még azzal magyarázható, hogy ez a korosztály ismeri legjobban az internetet és napi több órát is eltöltenek a világhálón. A többi 40% megoszlás úgy oszlik meg, hogy 15% a 26-35 év között, 10% 36-45 év között, 9,5% a 46- 55 év között és 5% az 55 év felettiek. Ezekből az adatokból is következtethetünk arra, hogy a fiatalabbak körében ismertebb és népszerűbb ez a megkérdezési forma. A lakhely szerinti eloszlás a következő képen alakult: a megkérdezettek 30%-a a fővárosban, 11%-a nagyvárosokban, 25%-a kisvárosokban és 32%-a községekben él. Itt talán azt emelném ki, hogy azért lett a legmagasabb a községekben élők száma, mert én magam is egy kis faluban élek és az ismeretségem itt a legmagasabb. A kitöltők iskolai végzettségét vizsgálva azt látjuk, hogy több mint az 50%-a középiskolai végzettséggel rendelkezik, ez szintén igazolja azt a megállapítást, hogy a fiatal korosztály volt a legaktívabb a kitöltés során.

Hungarikum ismertsége:

A következő 10 kérdés a hungarikumok ismertségére kérdezett rá. Arra a kérdésre, hogy mit jelent a hungarikum, 3 válaszlehetőséget adtam. A következő diagram szemlélteti a válaszok megoszlását.

4. ábra Hungarikum fogalmának ismerete százalékos megoszlásban



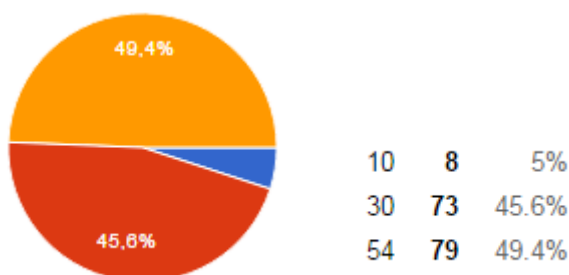
Ismeret szintje	Szám	Arány (%)
Olyan kiemelésre méltó értéket jelöl, ami csak Magyarországra jellemző, a magyarság csúcsteljesítménye	123	76.9%
Minden, ami a magyarokat/magyarságot jellemzi	31	19.4%
Magyar termék megjelölés	6	3.8%

Forrás: Saját készítés

A hatodik kérdés a hungarikumok hasznossága felé irányult, a válaszolók 96%-a szerint hasznos, hogy vannak magyar kiemelkedő értékek.

A következő pár kérdés pedig már konkrétan a hungarikumokra koncentrál. Arra a kérdésre, hogy hány hungarikum van nyilvántartásban a következő válaszok születtek:

5. ábra Hungarikumok számának ismerete százalékos megoszlásban



Forrás: Saját készítés

A válaszadók majdnem fele tudta a helyes választ, hogy 54 darab hungarikum van nyilvántartásban. Arra is rákérdeztem, hogy a hungarikumok csak tárgyi dolgok

lehetnek-e, erre majdnem mindenki a nem választ adta, tehát a köztudatban már nem él az a tévhit, hogy a hungarikum csak tárgy lehet.

Ezek után a válaszadóknak ki kellett választani az általam megadott értékek közül, hogy mi hungarikum. A következő diagramon szemléltetem a válaszokat:

6. ábra Hungarikumok kiválasztása



Forrás: Saját készítés

A legtöbben a pálinkát, a gulyáslevest, Hollókő Ófalu és környezetét, Piros Arany és Erős Pista terméket és a 100 tagú Cigányzenekart tartották hungarikumnak. A többi értékre is sok választás érkezett. Ebből arra a következtetésre jutottam, hogy sokan mindent, ami magyar hungarikumnak gondolnak és nem teljesen ismert a különbség a hungarikum és a nemzeti érték között. (Itt megjegyezném, hogy amikor a felmérést készítettem a Kürtöskalács még nem volt hungarikum, de talán ez is egy visszacsatolás lehet, hogy tényleg érdemes volt azzá nyilvánítani, hiszen sokan annak gondolták.)

A következő pár kérdés a hungarikumok szabályozása felé irányult. Arra a kérdésre, hogy ki dönti el, hogy mi válhat hungarikummá, a válaszadók 69% tudta a helyes választ, hogy a Hungarikum Bizottság. Azonban az utána következő válasz meglepően alakult, mi szerint a válaszadók 70%-a nem hallott még a hungarikum törvényről, de ennek ellenére 60%-a hasznosnak tartja, hogy törvény szabályozza az értékeket. Arra kértem ezeket a kitöltőket, hogy ha hasznosnak tartják a szabályozást, akkor indokolják is meg. A következő válaszok érkeztek: „Fontos, hogy legyen valamiféle szabály, ami korlátozza a hungarikummá válást.”, „Ne legyen minden Hungarikum, mert így akkor a kiemelt szerepét elveszítheti.”,

„Kiemeli azokat a értékeket amit az országról tudni érdemes.”, „Azért fontos, hogy ne minden váljon azzá, legyen csak a kiemelt érték Hungarikum”, „A megfelelő kritériumoknak kiválasztásához kell egy központi szabályozás.”. Csak néhány válasz emeltem ki, ami főképp jellemezte a válaszokat. Tehát a válaszadók a törvény megalkotóihoz hasonlóan gondolkodnak, hiszen a törvényben is lényegében ezeket tartják fontosnak. Akadtak azonban olyan kitöltők, akik nem tartják hasznosnak a szabályozást és ezt a politikai ráhatással indokolták és véleményük szerint inkább pártatlan alapítványoknak kellene ezt szabályozni.

A válaszadók 56,9%-a a médiában (tv, rádió, újság) hallott a hungarikumokról, a fenn maradó 43,1 % pedig az internetről (29,4%-a) és az ismerősöktől (13,1%-a) szerzett tudomást.

A megkérdezettek 96%-a vásárolna olyan terméket ami hungarikum, tehát van igény a jó minőségű termékek iránt. Ezek után arra kértem a válaszadókat, hogy tegyenek javaslatot arra, hogy mi lehetne még Hungarikum. A következő értékeket javasolnák: a legtöbben olyan magyar ételeket írtak (halászlé, gulyásleves, marhapörkölt, kenyérlángos), sokan a magyar édességeket írták (túrórúdi, dobos torta, Balaton szelet, sportszelet). Azonban nem csak termékeket javasoltak, hanem kulturális és szellemi értékeket is, mint például a Kodály- módszert, a Győri Balettet, a Debreceni Virág Karnevált.

Arra kérdésre, hogy hallottak-e már hungarikum fesztiválról meglepő lett a válaszok aránya, amit a diagram jól szemléltet.

7. ábra Hungarikum fesztiválok ismertsége



Forrás: Saját készítés

Azonban érdekes, hogy a válaszadók 67%-a részt venne hungarikum fesztiválon. Ebből pedig arra a következtetésre jutottam, hogy nincsenek jól tájékoztatva az emberek. Tehát, ha a fesztiválszervezők nagyobb hangsúlyt

fektetnének, a marketing tevékenységre nagyobb sikert érnének el, hiszen erre lenne kereslet.

Az utolsó három kérdés az utazási motiváció felé irányult. Elmondható, hogy a megkérdezettek 86%-kánál nem játszik szerepet a hungarikum felelőssége az úti cél kiválasztásakor, csak 14%-a utazik tudatosan az értékek megtekintéséért. A kitöltők 63,7%-a járt már olyan helyen ahol fellelhető hungarikum. A következő hungarikumnál jártak a legtöbben: Budapest, Hollókő, Szeged, Debrecen, Pécs, Hortobágy, Tokaj, Fertő-tó, Baja, Kalocsa, Gyula. Ezekből arra a következtetésre jutottam, hogy az emberek nem azért keresnek fel egy helyet, mert hungarikum van ott, hanem ha már ott vannak ez csak egy kiegészítést, pluszt ad az utazáshoz.

A kérdőív összegezése:

A kérdőívnek azt a címet adtam: Hungarikumok a köztudatban, tehát felmérni az emberek tudását a témában kapcsolatosan. Úgy gondolom, hogy elegendő kitöltés érkezett, hogy következtetéseket vonhassak le, természetesen arra nem elegendő, hogy nagy általánosításokról beszéljek. A kérdőívet összegezve azokat a következtetéseket vontam le, hogy az embereket érdekli ez a téma és ha nagyobb, erőteljesebb marketing tevékenység lenne a hungarikumok körül a népszerűsége is nőne. Hatalmas lehetőségek lehetnek még ebben a témában. Úgy gondolom, ha megfelelő mértékben lenne kommunikálva az emberek felé a hungarikumokkal kapcsolatos dolgok, akár utazási motiváció is lehetne az értékek felkeresése. A keresleti és kínálati oldalt jobban össze kellene kötni, így a piaci egyensúly helyre állna.

5.3. Mélyinterjú a Budapesti Fesztivál- és Turisztikai Központ (BFTK) - Turisztikai Divíziójával

Interjúkérdések:

Fontosak a hungarikumok a szakma számára?

A turisztikai szakma számára természetesen fontosak, mivel elsődleges fontosságú, hogy az ide látogató turisták minél szélesebb körben megismerhessék hazánk természeti, épített vagy kulturális kincseit és örökségét. Ezzel összefüggésben már felmerült egy hungarikum központ létrehozásának terve is.

Milyen a hungarikumok jelenléte napjaink turizmusában?

Az előző válasz alapján megállapítható, hogy a hungarikumoknak egyre nagyobb

szerep jut a turisztikai kínálatban. Ennek a bemutatásnak a pontos koncepciója még egyeztetés alatt van.

A turizmus hatékony közvetítője a hungarikumoknak?

Az ország számára fontos örökség bemutatása a külföldről idelátogatóknak igen fontos. A különböző turisztikai fejlesztések és egyeztetések célja, hogy az ország külföldi megítélése minél jobb legyen, ehhez pedig szükséges a saját értékek megfelelő módon és mennyiségben való bemutatása. A turizmus és a turisztikai szakma segítségével pedig ezek a magyar értékek egyre könnyebben és gyorsabban juthatnak el a külföldön élőkhez.

Hogyan válhat a hungarikum, mint adottság vonzerővé/termékké?

A helyi specialitásokat egyre inkább keresik a turisták, így amennyiben a megfelelő minőségben a megfelelő helyszíneken kínálják, úgy könnyen eladható terméké, akár vonzerővé is válhat a hungarikum.

Sikere lenne egy tematikus hungarikum túrának? (Budapesten 1 napos túra, több napos országjárás a hungarikumok nyomában)

A budapesti egy napos túrának várhatóan sikere lenne, a vidéki több naposnak valószínűleg kevesebb. Ennek oka talán a szervezés nehézsége lenne, hiszen a pár napra ide érkező turisták nem feltétlenül preferálnák az országjáró túrát (rövid idő miatt zsúfolt lenne a program).

Hasznos lenne a hungarikumok oktatása? (felsőoktatási intézményekben, hogy megfelelő tudással rendelkező szakembereket képezzenek)

A magyar turisztikai szakembereknek feltétlenül tudnia kellene a legkiemelkedőbb termékeinkről, azok kialakulásának háttéréről, gyakorlati hasznokról, arról, hogy miben többek és mivel adnak többet a társadalomnak, mint az ugyanazon szolgáltatást nyújtó termékek, legyen az akár élelmiszer, akár a Béres Csepp, akár a Kürt Adatmentés vagy a Gundel örökség.

Mi lehetne még hungarikum? (ami a turizmusra is jó hatást gyakorolna)

Érdekes, hogy a Balaton és környéke valamint a Kodály-módszer nincsen a Hungarikumok Gyűjteményében. Turisztikailag a Balatont nem szükséges magyarázni, a Kodály-módszer viszont a zeneoktatás egyik alapja lehetne. A Távolságon Keleten kiemelten népszerű.

Fontos szerepet töltenek be a hungarikumok a Magyarországról kialakított képben/véleményben?

Természetesen igen nagy véleményformáló erejük van, ám ez a megítélésnek csak

egy része, csakúgy, mint a magyar emberek viselkedése, az épített örökség, a szolgáltatások eszmei értéke és arányossága, a szálláshelyek minősége, a közlekedés milyensége, a kikapcsolódási lehetőségek, a felfedezni való természeti kincsek. Ezek összessége adja egy ország megítélését, azt, hogy más országokban milyen kép is alakul ki velünk kapcsolatban. Ha ezeket mind a helyén kezeljük, és megfelelő módon reprezentáljuk a nagyközönség felé, az ország megítélése is ezt mutatja majd.

5.4. Mélyinterjú- Souvenir Shopok

Budapest legforgalmasabb souvenir shopjainak eladóival készítettem interjúkat. Ezekkel a rövid kis interjúkkal sikerült választ kapnom arra, hogy a külföldi turisták milyen ajándéktárgyakat részesítenek előnyben vásárláskor. Milyen fajta árucikkkel kell előállni a kínálati oldalon, hogy a legjobban kielégítsék a keresleti oldalt.

Az eladók elmondták, hogy a Budapestre érkező turisták aligha távoznak ajándékok nélkül országunkból, mindez annak köszönhető, hogy rengetek souvenir bolt található a fővárosunkban. Az eladóknak egységesen ugyanazt a kérdést tettem fel: Mit vásárolnak a külföldi turisták? Összesítem a válaszokat és következőket kaptam: a legtöbben Budapest nevezetességeit ábrázoló képeket/ képeslapokat választják. Nagy népszerűségnek örvendenek még a ruházati cikkek (póló, kabát), textíliák, hűtőmágnesek, porcelánok, Magyarország híres tájegységeiről származó motívumokkal gazdagított használati és dísz tárgyak, magyar fűszerek, magyar italok. A felsoroltak közül számos termék hungarikum, ezt az eladók többsége tudta és használja is az eladás motiválására.

6. Összegzés

Dolgozatom témája a nemzeti értékek és a hungarikumok voltak. Ezen belül pedig arra kerestem a választ, hogy a köztudatban, a magyarok mennyire ismerik a hungarikumokat, valamint a hungarikumokkal kapcsolatos kínálatot és keresletet is megvizsgáltam.

Kutatásaim értékelése előtt fontosnak tartottam néhány fogalom ismertetését, a 2012 évi XXX. törvény és annak módosítását a 2015 évi. LXXX. törvény lényegi részét bemutatni. Ezek után feltártam, hogy mi a különbség a nemzeti érték és a hungarikum között, ehhez segítségemre volt a Magyar Nemzeti Érték Piramis. Aztán

bemutattam a hungarikummá válás lépéseit. Jellemeztem néhány szervezetet, klubbot, amelyek a Hungarikum Bizottság támogatásával foglalkoznak. Majd ismertettem a hungarikumokat és röviden be is mutattam őket, ezek után pedig összegeztem a kínálatot tehát, hogy milyen események, rendezvények vannak a hungarikum témakörben. Végül pedig indokoltam a kutatási módszereim választásának okát és kiértékeltem a kérdőívre érkezett válaszokat, és az interjúkat.

Meglátásom szerint ebben a témakörben rengeteg mindenről lehetett volna még írni, de én ezeket tartottam a legfontosabbnak. A főiskolán eltöltött évek alatt kialakult bennem is egyfajta szakmai szemlélet, tehát fontosnak tartottam a teljes körű vizsgálódást, annak érdekében, hogy egy tiszta képet kapjak. Ezért is kutakodtam a kínálati és a keresleti oldalakon is. Úgy gondolom, hogy legalább a kérdőív kitöltőit arra sarkaltam, hogy kicsit gondolkozzanak, foglalkozzanak a témával, esetleg érdeklődésüket és figyelmüket felkeltsem az értékekkel kapcsolatosan. Ezen a kutatási szinten, ahol most én tartok úgy érzem, hogy ez is már egy hatalmas siker. Meglepő volt számomra, hogy hányan segítettek a kutatásomban, de legmeglepőbb az volt, hogy a kitöltés után számos ismerősöm keresett meg, hogy mi is volt a helyes válasz. Ez is azt mutatja, hogy sikerült néhány embert közelebb vinni a témához.

Az elmúlt időszakban, amióta a dolgozatomat készítem, úgy érzem rengeteget gyarapodott a tudásom és formálódott a véleményem. A közvetlen környezetemre is kihatott a dolgozatom témája, aki tudta, hogy erről a témáról írok egyből értesített a friss hírről, nehogy lemaradjak az új információról. Így az elmúlt félévbe számos ember mindennapjaiba beférkőzött ez a csodálatos téma.

Végezetül pedig úgy vélem, hogy a nemzeti értékek és a hungarikumok száma folyamatosan növekedni fog, ezt arra alapozom, hogy mikor elkezdtem a dolgozatom 48 hungarikum volt és mára már 55 van, valamint a 2015 évi törvénymódosításnak köszönhetően fellendülés várható a külhoni érték gyűjtés terén, erre az első példa a Kürtöskalács. Az idő múlásával újabb és újabb értékek fognak születni és a jövő kérdése, hogy a következő generáció, mit választ majd meg értéknek, hungarikumnak.

7. Melléklet

7.1. 2012. évi XXX. törvény

2012. évi XXX. törvény

a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról

Magyarország Alaptörvényének P) cikke alapján a magyar nemzet egységétől vezérelve az Országgyűlés megállapítja, hogy

a) a magyar nemzeti értékek (a továbbiakban: nemzeti értékek), és azokon belül a hungarikumok megőrzendő és egyedülálló értékek;

b) az összetartozás, az egység és a nemzeti tudat erősítése érdekében nemzetünk értékeit össze kell gyűjteni, dokumentálni, az értékvédelem alapjául szolgáló dokumentációt a szigorú nyilvántartás és kutathatóság szabályai szerint meg kell őrizni, az értékeket pedig ápolni, védelmezni és támogatni kell;

c) örökségünket, a magyar kultúra évezredes értékeit, a magyarság szellemi és anyagi alkotásait, ember alkotta és természet adta értékeit átfogó értéktárban kell összesíteni;

d) a nemzeti értékeink védelme hozzájárul a nemzeti azonosság-tudat kialakulásához és megszilárdításához;

e) nemzeti értékeink széles körű hazai és külföldi bemutatása, megismertetése nyelvi, szellemi, kulturális, gazdasági teljesítményünk, természeti és épített értékeink elismertetése, valamint az országmárka erősítése egyaránt kiemelkedő jelentőségű.

Az Országgyűlés kinyilvánítja, hogy a nemzeti értékeket az egyetemes értékek részének tekinti, amely értékek a magyarság múltjának, jelenének és jövőjének dinamikus fejlődő tárháza, az értékalapú nemzeti összefogás alapja.

A nemzeti értékek tárházát gazdagítják a magyarországi együtt élő népek, a magyar nemzetalkotó nemzetiségek és a határon túli, valamint szerte a világban élő, magukat magyarnak valló egyének, közösségek értékei.

Az Országgyűlés mindezek érdekében a következő törvényt alkotja:

I. RÉSZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. Értelmező rendelkezések

1. § (1) E törvény alkalmazásában:

a) Magyar Értéktár: a települési, a tájegységi, a megyei és az ágazati értéktárakat, valamint a külhoni közösségek értéktárait összesítő gyűjtemény;

b) ágazati értéktár: az egyes ágazatokért felelős miniszterek által azonosított nemzeti értékek adatainak gyűjteménye;

c) megyei értéktár: a megye területén fellelhető nemzeti értékek adatait tartalmazó gyűjtemény;

d) tájegységi értéktár: több települési önkormányzat területén fellelhető nemzeti értékek adatait tartalmazó gyűjtemény;

e) települési értéktár: a települési önkormányzat területén fellelhető nemzeti értékek adatait tartalmazó gyűjtemény;

f) külhoni magyarság értéktára: az országhatáron túl fellelhető nemzeti értékek adatait tartalmazó gyűjtemény;

g) hungarikum: gyűjtőfogalom, amely egységes osztályozási, besorolási és nyilvántartási rendszerben olyan megkülönböztetésre, kiemelésre méltó értéket jelöl, amely a magyarságra jellemző tulajdonságával, egyediségével, különlegességével és minőségével a magyarság csúcsteljesítménye,

ga) amelyet belföldön és külföldön egyaránt a magyarság eredményeként, kiemelt értékeként tartanak számon, vagy

gb) amely védett természeti értékek, vagy

gc) amely kiváló nemzeti termék, vagy

gd) amelyet az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározottak szerint végzett egyedi értékelés eredményeként a Hungarikum Bizottság (a továbbiakban: HB) hungarikummá minősít, vagy amely e törvény erejénél fogva hungarikumnak minősül;

h) Hungarikumok Gyűjteménye: a nemzeti értékek köréből a HB által hungarikummá nyilvánított, valamint e törvény erejénél fogva hungarikumnak minősített nemzeti értékek gyűjteménye;

i) közösségi oltalom alatt álló nemzeti érték: az 510/2006/EK tanácsi rendelet alapján oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel, vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel rendelkező mezőgazdasági termékek vagy élelmiszerek, a 110/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján oltalom alatt álló földrajzi árujelzővel rendelkező szeszes italok, az 1234/2007/EK tanácsi rendelet alapján oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel, vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel rendelkező borok és borászati termékek, továbbá az 509/2006/EK tanácsi rendelet alapján hagyományos különleges terméknek minősülő mezőgazdasági termékek és élelmiszerek;

j) nemzeti érték: magyar alkotótevékenységhez, termelési kultúrához, tudáshoz, hagyományokhoz, tájhoz és élővilághoz kapcsolódó, nemzetünk történelme, valamint a közelmúlt során felhalmozott és megőrzött minden szellemi és anyagi, természeti, közösségi érték, vagy termék, amely

ja) hazai szempontból meghatározó jelentőségű, így nemzetünk - de legalább egy meghatározott tájegység lakossága - a magyarságra jellemzőnek és közismertnek fogad el,

jb) jelentősen öregbíti hírnevünket, növelheti megbecsülésünket az Európai Unióban és szerte a világon,

jc) hozzájárul új nemzedékek nemzeti hovatartozásának, magyarságtudatának kialakításához, megerősítéséhez;

k) nemzetközi elismerésben részesített nemzeti érték: azon nemzeti érték, amely az Országgyűlés által ratifikált, vagy kormányrendelettel kihirdetett nemzetközi megállapodások vagy viszonyosság alapján nemzetközi elismerésben részesült.

(2) Valamely érték nemzeti értékke vagy hungarikummá minősítése nem érinti annak egyéb jogszabályok, különösen a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény, a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény, valamint a közokiratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény alapján fennálló védettségét.

(3) E törvény hatálya nem érinti a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény által hungarikumnak minősülő értékeket.

(4) E törvény alapján a természetes személyek, jogi személyek és jogi személyiséggel nem rendelkező társaságok nem lehetnek sem nemzeti értékek, sem hungarikumok.

II. RÉSZ

A NEMZETI ÉRTÉKEK AZONOSÍTÁSA ÉS RENDSZEREZÉSE

2. A nemzeti értékek azonosítása

2. § A nemzeti értékek megóvandó értékek, azok azonosításában, rendszerezésében, adataik nyilvántartásba vételében és folyamatos frissítésében, gondozásában a települési önkormányzatok, a megyei önkormányzatok, a hatáskörrel rendelkező állami szervek, és az általuk felkért szakmai testületek, intézmények, kutatóhelyek, civil szervezetek, egyházak, valamint a külföldi természetes és jogi személyek, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek, közösségek működhetnek közre.

3. Települési, valamint tájegységi értéktár

3. § (1) A települési önkormányzat települési értéktárat hozhat létre.

(2) A települési önkormányzat Települési Értéktár Bizottságot hozhat létre, amely - az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározottak szerint - szervezi a településen fellelhető nemzeti értékek azonosítását, létrehozza a településen fellelhető nemzeti értékek adatait tartalmazó gyűjteményt és megküldi azt a megyei értéktárba.

(3) A települési önkormányzat a települési értékek azonosításával, a települési értéktár létrehozatalával és annak gondozásával, valamint adatainak a megyei értéktárba történő megküldésével megbízhat a település területén működő, már korábban is nemzeti értékek azonosítását, gondozását végző állami, települési önkormányzati, egyházi vagy társadalmi szervezet által fenntartott intézményt, szervezetet vagy azok szervezeti egységeit, vagy a településfejlesztésben tevékenykedő külső területfejlesztési, vidékfejlesztési szervezetet.

(4) Ugyanazon megye területén lévő több szomszédos település önkormányzata közös Települési Értéktár Bizottságot is létrehozhat, amely elkészíti a tájegységi értéktárat és az adatait megküldi a megyei értéktárba.

(5) A Települési Értéktár Bizottság létrehozásáról vagy a feladat ellátásával történő megbízásról az érintett települési önkormányzat a létrehozást, illetve a megbízást követő 30 napon belül tájékoztatja a HB-t.

4. Megyei értéktár

4. § (1) A megyei önkormányzat megyei értéktárat hozhat létre.

(2) A megyei önkormányzat Megyei Értéktár Bizottságot hozhat létre, amely - az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározottak szerint - szervezi a megye területén azonosított települési és tájegységi értéktárak adatainak összesítését, gondoskodik a még nem azonosított, de a megye területén fellelhető nemzeti értékek azonosításáról, létrehozza a megyei értéktárat és megküldi azt a HB-nek.

(3) A megyei önkormányzat a megyei értékek azonosításával, a megyei értéktár létrehozatalával és annak gondozásával, valamint adatainak a Magyar Értéktárba történő megküldésével megbízhat a megye területén működő, már korábban is nemzeti értékek azonosítását, gondozását végző állami, megyei önkormányzati, egyházi vagy társadalmi szervezet által fenntartott intézményt, szervezetet vagy azok szervezeti egységeit.

(4) A Megyei Értéktár Bizottság létrehozásáról vagy a feladat ellátásával történő megbízásról a megyei önkormányzat a létrehozást, megbízást követő 30 napon belül tájékoztatja a HB-t.

5. A külhoni magyarság értéktára

5. § (1) A Magyar Állandó Értekezlet (a továbbiakban: MÁÉRT) külhoni magyarság értéktárat hozhat létre.

(2) A MÁÉRT Külhoni Bizottságot hozhat létre, amely - az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározottak szerint - szervezi a határon túl fellelhető nemzeti értékek azonosítását, létrehozza a határon túl fellelhető nemzeti értékek adatait tartalmazó gyűjteményt és megküldi azt a HB-nek.

(3) A MÁÉRT a külhoni magyarság értékeinek azonosításával, a külhoni magyarság értéktárának létrehozatalával és annak gondozásával, valamint adatainak a Magyar

Értéktárba történő megküldésével megbízhat a határon túl működő, már korábban is nemzeti értékek azonosítását, gondozását végző intézményt, szervezetet, vagy azok szervezeti egységeit.

(4) A Külhoni Bizottság létrehozásáról, vagy a feladat ellátásával történő megbízásról a MÁÉRT a létrehozást, megbízást követő 30 napon belül tájékoztatja a HB-t.

6. Az ágazati értéktár

6. § (1) Az egyes ágazatokért felelős miniszterek szakágazatukban meghatározzák a feladatkörükbe tartozó, egyéb szabályozás szerint önállóan nyilvántartott nemzeti értékek körét.

(2) Az egyes ágazatokért felelős miniszterek az ágazati értéktár adatait tartalmazó listát az e törvény végrehajtására vonatkozó jogszabályban foglaltak szerint megküldik a HB részére. Amennyiben ezt követően új értékkel bővítik az ágazati értéktárakat, annak adatait az értéktárba történő felvételt követő 8 napon belül megküldik a HB részére.

7. A Magyar Értéktár

7. § (1) Amennyiben a települési önkormányzat Települési Értéktár Bizottságot és települési vagy tájegységi értéktárat hozott létre, a Települési Értéktár Bizottság települési vagy tájegységi értéktárba felvett nemzeti érték adatait az értéktárba történő felvételt követő 8 napon belül megküldi a Megyei Értéktár Bizottságnak. Amennyiben az adott megye területén nem működik Megyei Értéktár Bizottság, a Települési Értéktár Bizottság az adatokat közvetlenül a HB-nek küldi meg.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezései megfelelően alkalmazandók abban az esetben is, ha a települési önkormányzat a települési értékek azonosításával, a települési értéktár létrehozatalával és annak gondozásával, valamint adatainak a megyei értéktárba történő megküldésével a település területén működő, már korábban is nemzeti értékek azonosítását, gondozását végző állami, települési önkormányzati, egyházi vagy társadalmi szervezet által fenntartott intézményt, szervezetet vagy azok szervezeti egységeit, vagy a településfejlesztésben tevékenykedő külső területfejlesztési, vidékfejlesztési szervezetet bízta meg.

(3) Amennyiben a megyei önkormányzat döntése szerint Megyei Értéktár Bizottság jön létre, úgy az összesíti és rendszerezi a települési és tájegységi értéktárakat.

(4) A megye területén fellelhető nemzeti értékek adatainak az összesítése során a Megyei Értéktár Bizottság gondoskodik arról, hogy a több településről beérkezett, azonos nemzeti értékek egy nemzeti értéként kerüljenek nyilvántartásra.

(5) A megyei értéktárban elhelyezett nemzeti értékek adatait a Megyei Értéktár Bizottságok az értéktárba történő felvételt követő 8 napon belül megküldik a HB részére.

(6) A (3)-(5) bekezdések rendelkezései megfelelően alkalmazandók abban az esetben is, ha a megyei önkormányzat megyei értékek azonosításával, a megyei értéktár létrehozatalával és annak gondozásával, valamint adatainak a Magyar Értéktárba történő megküldésével a megye területén működő, már korábban is nemzeti értékek azonosítását, gondozását végző állami, megyei önkormányzati, egyházi vagy társadalmi szervezet által fenntartott intézményt, szervezetet vagy azok szervezeti egységeit bízta meg.

8. § Nemzeti érték felvételét a települési, tájegységi vagy megyei értéktárba, valamint a külhoni magyarság értéktárába, továbbá a Magyar Értéktárba bárki kezdeményezheti.

9. § E törvény erejénél fogva a nemzeti értékek részét képezik és ezért a Magyar Értéktár elemei a 7-8. § rendelkezésein túl:

a) az egyes miniszterek által összeállított ágazati értéktárakban szereplő nemzeti értékek;

b) a közösségi oltalom alatt álló nemzeti értékek;

c) a nemzetközi elismerésben részesített nemzeti értékek.

10. § (1) A HB a Magyar Értéktárban összesíti és gondozza a települési, a tájegységi, a megyei és az ágazati értéktárak adatait, a külhoni értékek adatait, valamint az e törvény erejénél fogva a Magyar Értéktárba tartozó nemzeti értékek adatait. A Magyar Nemzeti Digitális Archívum és Filmintézet (a továbbiakban: MaNDA) feladata a digitális formában megszülető települési, tájegységi, megyei és ágazati

értéktárak tartalmainak digitális formában történő tárolása, a kulturális értékek egységes nemzeti kulturális adatbázisba történő beillesztése.

(2) A Magyar Értéktár összesítése során a HB gondoskodik arról, hogy a több helyről beérkezett, azonos nemzeti érték egy nemzeti értéként kerüljön nyilvántartásra. A MaNDA központi nyilvántartási adatbázisába kerülnek a több helyről beérkezett Magyar Értéktár digitális nyilvántartási adatai, a MaNDA gondoskodik a digitális tartalmak nyilvános elérhetőségének biztosításáról.

(3) Az egyes értéktárakban a nemzeti értékekkel kapcsolatosan nyilván kell tartani minden olyan adatot, jellemzőt, amely a nyilvántartás szabályai alapján megfelel az értékek azonosításának, minőségi sajátosságai, jellemzői, története, eredményei, állapota rögzítésének.

11. § (1) A nemzeti értékek adatait, leírását, valamint a rájuk vonatkozó dokumentumokat a nyilvánosság számára hozzáférhetővé kell tenni.

(2) Az egyes értéktárakban fellelhető nemzeti értékek megismerését lehetővé kell tenni különösen a közoktatás és közszolgálati média segítségével.

III. RÉSZ

A HUNGARIKUMOK

8. A hungarikumok kiválasztása

12. § (1) A Magyar Értéktárban nyilvántartott nemzeti értéknek hungarikummá nyilvánítására javaslatot tehet:

a) a HB tagja,

b) a Települési Értéktár Bizottságok, vagy a feladataik ellátásával e törvény alapján megbízott intézmények, szervezetek vagy azok szervezeti egységei, vagy a településfejlesztésben tevékenykedő külső területfejlesztési, vidékfejlesztési szervezet,

c) a Megyei Értéktár Bizottságok, vagy a feladataik ellátásával e törvény alapján megbízott intézmények, szervezetek vagy azok szervezeti egységei,

d) a Külhoni Bizottság, vagy feladatai ellátásával e törvény alapján megbízott intézmények, szervezetek vagy azok szervezeti egységei,

e) a hatáskörrel rendelkező miniszterek, valamint

f) a Magyar Értéktárban nyilvántartott nemzeti értéket gondozó, vagy ilyen terméket előállító magánszemélyek vagy vállalkozások.

(2) Közösségi oltalom alatt álló vagy nemzetközi elismerésben részesített nemzeti értékek külön elbírálás nélkül, e törvény erejénél fogva hungarikumoknak minősülnek. Az így hungarikumnak minősülő nemzeti értékek adatait a HB közzéteszi.

(3) A (2) bekezdés rendelkezése a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. törvény 116/A. § (10) bekezdése alapján átmeneti nemzeti oltalom alatt álló elnevezések esetében is alkalmazandó. Amennyiben az Európai Bizottság a kérelmet elutasítja, az a hungarikummá minősülés tényét nem érinti.

13. § (1) A hungarikumok adatainak nyilvántartása a Hungarikumok Gyűjteményében történik.

(2) A Hungarikumok Gyűjteményében a hungarikumokkal kapcsolatosan nyilván kell tartani különösen a hungarikum megnevezését, fellelhetőségét, rövid, lényegre törő bemutatását, különleges, egyedi jellemzőit, amely kiemeli a nemzeti értékek köréből, az esetlegesen más területeken megjelenő változatait, valamint a fellelhető bibliográfiai jegyzéket.

9. A Hungarikum Bizottság

14. § (1) A HB tagjainak a kiválasztása során törekedni kell arra, hogy a lehető legmagasabb szakmai színvonal, a széles körű tapasztalatok, valamint a nemzeti értékek által érintett legtöbb tudományterület képviselve legyen.

(2) A HB

a) a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalának elnöke által delegált 1,

b) az igazságügyért felelős miniszter által delegált 1,

c) a helyi önkormányzatokért felelős miniszter által delegált 1,

- d) a kultúráért és oktatásért felelős miniszter által együttesen delegált 1,
- e) az agrár-vidékfejlesztésért felelős miniszter által a természetvédelemért felelős miniszterrel együtt delegált 1,
- f) a turizmusért felelős miniszter által delegált 1,
- g) a fejlesztéspolitikáért felelős miniszter által delegált 1,
- h) a Magyar Tudományos Akadémia (a továbbiakban: MTA) elnöke által delegált 1,
- i) a Magyar Művészeti Akadémia (a továbbiakban: MMA) elnöke által delegált 1,
- j) a MÁÉRT által delegált 3, és
- k) az Országgyűlés által delegált 2 tagból áll.

(3) A tagot az őt delegáló személy vagy szervezet a HB-tagságából indokolás nélkül bármikor visszahívhatja, és helyére új tagot delegálhat.

(4) Nem lehet a HB tagja az, akinek szellemi vagy termelőtevékenységével létrehozott produktuma nemzeti értéknek minősül, valamint, aki nemzeti érték kereskedelmi célú forgalmazásával kapcsolatos tevékenységet végez.

(5) A HB elnöke az agrár-vidékfejlesztésért felelős miniszter.

15. § (1) A HB titkársági feladatait az agrár-vidékfejlesztésért felelős miniszter által vezetett minisztérium látja el, titkárát határozatlan időtartamra a miniszter nevezi ki.

(2) A HB üléseit a HB elnöke szükség szerint, de legalább félévente hívja össze, továbbá köteles összehívni a tagok kétharmadának írásbeli kezdeményezésére.

16. § (1) A HB munkáját szakmai ágazati szakbizottságok segítik.

(2) Az ágazati szakbizottságok munkájában részt vesznek különösen az adott szakterületen működő államigazgatási szervek, hatóságok, tudományos testületek, oktatási intézmények, gazdasági és szakmai kamarák, valamint egyes szakmai szervezetek képviselői.

(3) Az ágazati szakbizottságok létrehozására és tagjaira, a delegálásban érintett intézmények vagy szervezetek bevonásával, a hatáskörrel rendelkező miniszterek tesznek javaslatot a HB elnöke részére.

(4) A tagot az őt delegáló miniszter saját hatáskörében eljárva ágazati szakbizottsági tagságából indokolás nélkül bármikor visszahívhatja, és helyére új tagot delegálhat.

(5) A HB és az ágazati szakbizottságok működésének rendjét alapszabály határozza meg, amelyet a HB tagjai kétharmadának szavazatával fogad el.

17. § (1) A HB a nemzeti értékek által hordozott kiemelkedő értékek megőrzése, fenntarthatósága, széles körű megismertetése és hasznosítása érdekében különösen:

a) összeállítja a Magyar Értéktárat;

b) ha valamely megyében nem hoztak létre Megyei Értéktár Bizottságot, vagy ha a megyei önkormányzat nem bízott meg a megyei értékek azonosításával, a megyei értéktár létrehozatalával és annak gondozásával, valamint adatainak a Magyar Értéktárba történő megküldésével a megye területén működő, már korábban is nemzeti értékek azonosítását, gondozását végző állami, megyei önkormányzati, egyházi vagy társadalmi szervezet által fenntartott intézményt, szervezetet vagy azok szervezeti egységeit, úgy ellátja annak feladatait;

c) évente, első alkalommal 2012. december 31-ig tájékoztatást ad az Országgyűlésnek a nemzeti értékek azonosításának és rendszerezésének helyzetéről, a nemzeti értékek fenntarthatóságáról és hasznosításáról, valamint a HB működéséről;

d) nyilvántartást vezet arról, hogy mely településeken és megyékben kerülnek végrehajtásra a nemzeti értékekkel kapcsolatos feladatok;

e) magyar és angol nyelvű internetes oldalt működtet, ahol megismerhető a Magyar Értéktár gyűjteménye, valamint

f) gondoskodik róla, hogy a Magyar Értéktár az országmárka-stratégia szerves részét képezze.

(2) A HB a hungarikumok által hordozott kiemelkedő értékek megőrzése, fenntarthatósága, széles körű megismertetése és hasznosítása érdekében különösen:

- a) az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott feltételek szerint kiválasztja, hogy mely értékek minősülnek a Magyar Értéktárból hungarikumnak, indokolt esetben pedig dönt e minősítés visszavonásáról;
- b) összeállítja a Hungarikumok Gyűjteményét;
- c) véleményezi a hungarikumokkal kapcsolatos jogszabályok tervezetét;
- d) évente közzéteszi a Hungarikumok Gyűjteményét a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Hivatalos Értesítőben, valamint internetes honlapon is;
- e) elnöke útján javaslatot tesz a Kormánynak a hungarikumok fenntarthatóságáról és hasznosíthatóságáról;
- f) pályázatokat ír ki a hungarikumok megőrzésére, fenntartására, fejlesztésére, megismertetésére, védelmére, a termékek hazai és nemzetközi piaci bevezetésére vonatkozóan;
- g) évente konferenciasorozatot szervez az érintett ágazatok és célterületek bevonásával, amely állásfoglalás kiadásával zárul;
- h) a határon túl fellelhető hungarikumok tekintetében az elnöke útján kapcsolatot tart az érintett külföldi állam szerveivel, hatóságaival.

10. A hungarikum tanúsító védjegy

18. § (1) A Hungarikumok Gyűjteményében szereplő termékek, eljárások, készítési módok, sportelemek és szolgáltatások széles körben történő megismertetésének elősegítése, színvonaluk és minőségük folyamatos fenntartása érdekében hungarikum tanúsító védjegy kerül bevezetésre.

(2) A hungarikum tanúsító védjegy lajstromozása iránti nemzeti bejelentést, valamint a közösségi védjegybejelentést az agrár-vidékfejlesztésért felelős miniszter teszi meg.

(3) A hungarikum tanúsító védjegy használatát a védjegyjogosult pályázati úton kiválasztott alkotók számára engedélyezi.

(4) A hungarikum tanúsító védjegy piaci bevezetése és népszerűsítése, valamint a hungarikum tanúsító védjegy szabályzatában foglalt követelmények teljesülésének az ellenőrzése az agrár-vidékfejlesztésért felelős miniszter feladata.

IV. RÉSZ

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

19. § Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben állapítsa meg

- a) a nemzeti értékek szakterületenkénti kategóriáit,
- b) a nemzeti értékek és a hungarikumok kapcsán nyilvántartandó adatok körét, valamint az adatok egységes osztályozási, besorolási, nyilvántartási rendszerét,
- c) a települési, tájegységi és megyei értéktárak létrehozására és gondozására, valamint a Települési és Megyei Értéktár Bizottságok, valamint a Külhoni Bizottság felállítására és működésére vonatkozó szabályokat,
- d) a már létező ágazati gyűjtemények adatainak Magyar Értéktárba történő integrálását szolgáló szabályokat,
- e) a nemzeti értéké vagy hungarikummá minősítésre irányuló kérelem formai követelményeit,
- f) a hungarikumok, a Magyar Értéktár digitális formában megjelenő tartalmainak MaNDA általi nyilvántartására, a hungarikumok nyilvánosság számára történő hozzáférhetőségének biztosítására vonatkozó szabályokat, valamint
- g) a hungarikummá minősítés egyedi értékelésének részletes szabályait.

20. § Ez a törvény a kihirdetését követő harmadik hónap első napján lép hatályba.

21. § (1) A HB-t legkésőbb e törvény hatálybalépésétől számított 90 napon belül létre kell hozni.

(2) A Hungarikumok Gyűjteményét első alkalommal e törvény hatálybalépésétől számított egy éven belül közzé kell tenni.

7.2. Hungarikumok Gyűjteménye

a) Agrár- és élelmiszergazdaság

1. Pálinka
2. Törkölypálinka
3. Csabai kolbász vagy Csabai vastagkolbász
4. Magyarországi Tokaji borvidéken előállított Tokaji aszú
5. Hízott libából előállított termékek
6. Gyulai kolbász vagy Gyulai pároskolbász
7. Szikvíz
8. Kalocsai fűszerpaprika-őrlemény
9. Pick téliszalámi
10. Magyar akác
11. Magyar akácméz
12. HERZ Classic Téliszalámi
13. Makói hagyma
14. Szegedi fűszerpaprika-őrlemény
15. Magyar szürke szarvasmarha
16. Unicum keserűlikőr
17. Debreceni páros kolbász
18. Fröccs
19. Alföldi kamillavirágzat
20. Kürtőskalács

b) Egészség és életmód

21. Béres csepp és Béres Csepp Extra
22. ILCSI szépítő füvek natúrkozmetikai termékek
23. Magyar Védőnői Szolgálat, mint nemzetközileg is egyedülálló, tradicionális ellátási rendszer
24. A Hévízi tó és a tradicionális hévízi gyógyászat

c) Épített környezet

d) Ipari és műszaki megoldások

25. Kürt Adatmentés
26. Zsolnay porcelán és kerámia
27. Neumann János életműve az informatika és a számítógépek világában

e) Kulturális örökség

- 28. A táncház módszer mint a szellemi kulturális örökség átörökítésének magyar modellje
- 29. Mohácsi busójárás, maszkos télűző szokás modellje
- 30. Solymászat mint élő emberi örökség
- 31. A Matyó népművészet – egy hagyományos közösség hímzéskultúrája
- 32. Budapest – a Duna-partok, a Budai Várnegyed és az Andrássy út
- 33. Hollókő ófalva és környezete
- 34. Az Ezeréves Pannonhalmi Bencés Főapátság és természeti környezete
- 35. Hortobágyi Nemzeti Park – a Puszta
- 36. Pécs (Sopiana) ókeresztény temetője
- 37. Fertő / Neusiedlersee kultúrtáj
- 38. A Tokaji történelmi borvidék kultúrtája
- 39. Herendi porcelán
- 40. Magyar operett
- 41. Kassai-féle lovasíjász módszer
- 42. Halasi csipke
- 43. Kalocsai népművészet: írás, hímzés, pingálás
- 44. 100 Tagú Cigányzenekar - A zenekar világhírű művészi és hagyományörző gyakorlata
- 45. Gróf Széchenyi István szellemi hagyatéka
- 46. Klasszikus magyar nóta
- 47. Zsolnay Kulturális Negyed
- 48. Tárogató
- 49. Vizsolyi Biblia
- 50. A IX-XI. századi Magyar Íj

f) Sport

- 51. Puskás Ferenc világszerte ismert és elismert életműve

g) Természeti környezet

- 52. Az Aggteleki-karszt és a Szlovák-karszt barlangjai

h) Turizmus és vendéglátás

- 53. Karcagi birkapörkölt
- 54. Gundel örökség - Gundel Károly gasztronómiai és vendéglátóipari öröksége és

a Gundel Étterem

55. Bajai halászlé

7.3. Kérdőív- Hungarikumok a köztudatban

Hungarikumok a köztudatban

Kedves Kitöltő!

Horváth Gerda vagyok a Budapesti Gazdasági Főiskola Turizmus-Vendéglátás szakos végzős hallgatója. A szakdolgozatom témája a Hungarikumok a köztudatban és a turisztikai kínálatban. Kérem segítse dolgozatom sikerességét egy kitöltéssel. A kérdőív teljesen anonim, a válaszokat csak összesítve dolgozom fel. A kitöltés mindössze néhány percet vesz igénybe.

Segítségét előre is köszönöm!

*Kötelező

Neme *

- Nő
- Férfi

Kor *

- 18-25
- 26-35
- 36-45
- 46-55
- 55 felett

Legmagasabb iskolai végzettség *

- Általános Iskola
- Középiskola/ Gimnázium (érettségi)
- Felsőfokú szakképzés
- Főiskola/ Egyetem (diploma)

Lakhely *

- Főváros
- Nagyváros
- Kisváros
- Község

Ön szerint mit jelent a Hungarikum? *

- Magyar termék megjelölés
- Olyan kiemelésre méltó értéket jelöl, ami csak Magyarországra jellemző, a magyarság csúcsteljesítménye

- Minden, ami a magyarokat/magyarságot jellemzi

Ön szerint hasznosak a Hungarikumok? *

- Igen
- Nem

Ön szerint hány Hungarikum van nyilvántartásban? *

- 10
- 30
- 54

Ön szerint a Hungarikum csak tárgyi dolog lehet? *

- Igen
- Nem

Az alább felsorolt értékek közül Ön szerint melyik Hungarikum? *

- Kürtöskalács
- Pálinka
- Magyar akácméz
- Balaton
- 100 tagú Cigányzenekar
- Fröccs
- Pöttyös Túró Rudi
- Karcagi birkapörkölt
- Gulyásleves
- Puskás Ferenc életműve
- Piros Arany és Erős Pista
- Hollókő ófalu és környezete

Ön szerint ki dönti el, hogy mi válhat hungarikummá? *

- Hungarikum Bizottság
- Magyar Turizmus Zrt.
- A magyarok szavazhatnak rá

Hallott már a hungarikum törvényről? *

- Igen
- Nem

Hasznosnak tartja, hogy törvény szabályozza a hungarikumokat? *

- Igen
- Nem

Ha hasznosnak tartja, miért?

Ha ismer hungarikumokat, akkor honnan hallott róluk? *

- Média (tv,rádió,újság)
- Internet
- Ismerősök
- Nem ismerek hungarikumot

Vásárolna olyan terméket, amely hungarikum? *

- Igen
- Nem

Ön szerint mi lehetne még hungarikum?

Hallott már Hungarikum Fesztiválokról? *

- Igen
- Nem

Szívesen venne részt, olyan fesztiválokon amelyen a hungarikumoké a főszerep? *

- Igen
- Nem
- Nem tudom

Utazási céljának kiválasztásában szerepet játszik, ha a cél helyen fellelhető hungarikum?

- Igen
- Nem

Járt már olyan helyen, ahol fellelhető hungarikum? *

- Igen
- Nem

Ha igen hol?



8. Felhasznált irodalom

1. Bajai Halfőző fesztivál (2015) elérhetőség:
<http://www.bajaihalfozofesztival.hu/index.php/hu/> (olvasva 2015. október 20.)
2. Balogh L., Kerékgyártó É., Tárnoki J., Técsi Z. (2009) Szívünk hungarikumai - Our Beloved Hungaricums – Unsere beliebten Hungarica, Pannon-Literatúra Kft., Kisújszállás
3. Bori I., Kiss N., Pongrácz P. és Vaderna G. (2005) Milyen a magyar...? – 50 hungarikum, L'Harmattan, n.p.
4. Csabi kolbász Fesztivál- Program terv (2015) elérhetősége:
<http://www.csabaikolbaszfesztival.hu/106/programterv-2015> (olvasva: 2015. szeptember 20.)
5. Dr. Tanka L. (2007). Hungaricum - Válogatás a Kárpát-medence jellegzetesen magyar értékeiből- Some of the Typically Hungarians Treasures in the Carpatian Basin, Médiamix, n.p.
6. Fesztiválok- Rendezvények (2015) elérhetőség:
<http://www.mnhsz.com/fesztivalok-rendezvenyek> (olvasva 2015. szeptember 13.)
7. Gerse L. (n.d.). Híres cégek márkás termékek Magyarországon – Famous Companies Quality Products in Hungary, Szaktudás Kiadó Ház Rt., Budapest
8. Gerse L. és Dr. Vida E. (2003). Híres magyar termékek albuma - Album of famous hungarian products, Szaktudás Kiadó Ház Rt., Budapest.
9. <http://www.hungarikum.hu/hungarikumbizottsag> (olvasva: 2015.október 01.)
10. Hungarikum Bizottság n.d – elérhetősége:
11. Hungarikum Fesztivál- Balatonalmádi (2015. július 24. –augusztus 4.) elérhetősége: <http://www.balaton-almadi.hu/fesztivalok/hungarikum-fesztival> (olvasva: 2015. szeptember 13.)
12. Hungarikum Fesztivál- Szeged (2015. augusztus 6-9.) elérhetősége:
<http://hungarikum-fesztival.hu/> (olvasva: 2015. szeptember 13.)
13. Hungarikum Fesztiválok (2015): elérhetősége:
<http://www.programturizmus.hu/ajanlat-hungarikum-fesztivalok.html> (olvasva: 2015. szeptember 20.)
14. Hungarikum lett a kürtöskalács (2015. december 3.) elérhetőség:
<http://www.kormany.hu/hu/foldmuvelesugyi-miniszterium/kornyezetugyert-agrarfejlesztesert-es-hungarikumokert-felelos-allamtitkarsag/hirek/hungarikum-lett-a-kurtoskalacs> (olvasva: 2015. december 3.)
15. Hungarikum utca (2015) <http://piaconline.hu/new/hir.php?c=1787> (olvasva: 2015. szeptember 20.)

16. Hungarikum pályázat (2015) elérhetősége: <http://palyazatok.org/tag/hungarikum-palyazat/> (olvasva: 2015. november 15.)
17. Hungarikumok Gyűjteménye (2015.12. 03) elérhetősége: <http://www.hungarikum.hu/node/86> (olvasva: 2015. december 3.)
18. IX.- XI. századi magyar íj n.d.- elérhetősége: http://ijasznemzet.hu/news/13/87/A-IX-XI-szazadi-magyar-ij/d,NI_detailed (olvasva: 2015. október 22.)
19. Kovács F., Bodó i., Seregi J. és Udovecz G. (2003). Őshonos állataink és termékeik, a Hungarikumok, MTA Társadalomkutató Központ, n.p.
20. Látnivalók-múzeumok n.d elérhetősége: <http://tourinform.hu/latnivalok> (olvasva: 2015. november 14.)
21. Magyar Nemzeti Érték Piramis (2013.02.23) elérhetősége: http://uzleti-innovacio.blog.hu/2013/02/03/hungarikumok_a_magyar_nemzeti_ertekek_piramisabol_helyi_ertekbol_nemzeti_ertek (olvasva: 2015. szeptember 12.)
22. MUISZ n.d. elérhetősége: <http://www.muisz.com/hu/Belfoldi-utaztatas-es-beutaztatas> (olvasva: 2015. szeptember 20.)
23. Nemzeti büszkeségünk tárgyai- (2014. április) Turizmus Trend 2014 4. szám
24. Népművészet n.d. – elérhetősége: <http://www.matyoteritok.hu/nepmuveszet.html> (olvasva: 2015. október 20.)
25. Növelné az agrártárca a hungarikumok támogatását (2015.11.09.) elérhetősége: <http://www.trademagazin.hu/hirek-es-cikkek/piaci-hirek/novelne-az-agrartarca-a-hungarikumok-tamogatasara-szolgalokeretet.html> (olvasva: 2015.11.10.)
26. Országjárás a hungarikumokkal: A pusztától a Fertő tóig 2.rész (2014. június) Turizmus Trend 2014 5. szám
27. Országjárás a hungarikumokkal: Budapeستől Aggtelekig 1.rész (2014. május) Turizmus Trend 2014 5. szám
28. Paprika Market (2015) elérhetősége: <http://paprikamarket.hu/> (olvasva: 2015.november12.)
29. Skanzenek Magyarországon n.d. elérhetősége: <http://itthon.hu/vasarnapiprogram/-/article/skanzenek-magyarorszagon> (olvasva: 2015. november 04.)
30. Sugataghy A. (2013 június) – Hungarikumok & országmarketing- Turizmus Trend 2013 6. szám
31. Szalay-Zala A. (2014) Nemzeti kincsink, a hungarikumok - Komáromi nyomda és Kiadó Kft- a Földművelésügyi Minisztérium és a Hungarikum Bizottság 816/2013 azonosító számú projektjének támogatásával készült
32. Szürkemarha Vigadalom (2015) elérhetősége: <http://www.programturizmus.hu/ajanlat-szurkemarha-vigadalom.html> (olvasva: 2015. szeptember 22.)
33. Tokaji Programok (2015) elérhetősége: <http://www.tokaji-turizmus.hu/events.php> (olvasva: 2015. szeptember 20.)

34. Tózsza I., Zátori A. (2013) Hungarikumok - Corvinus Turizmus Kompetencia Központ Szakkönyvsorozata 1.
35. Vizsolyi Biblia n.d.- elérhetősége: <http://www.vizsoly.hu/karoli.php> (olvasva: 2015. október 20.)
36. Zamat Fesztivál (2015) elérhetőség: <http://www.zamatfesztival.hu/> (olvasva: 2015. október 15.)
37. Zwack Múzeumok- Bemutató n.d. elérhetősége: <http://www.zwack.hu/hu/zwack-muzeumok/zwack-muzeum-es-latogatokozpont/bemutato/> (olvasva: 2015. október

